

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123.
3124, 3125, 3126
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga číslo 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Kaj bo storila Anglija

Dne 11. maja se zopet sestane svet DN, da sprejme še nekaj »ugotovitev«: glede na sedanji mednarodni položaj. Ni verjetno, da bi nam redno majsko zasedanje ženevske ustanove prineslo kaj več kot njeni dosedanjim sestanki. Po resoluciji z dne 20. t. m., ki pomeni strašno samoočitožbo, je svet že izrekel svojo sodbo: Ženevi bi zadnja ura! Skoroda ni bilo evropskega časopisa, ki bi tega ne bil poudaril. Mnogi tuji novinarji so ta neprikriti neuspeh DN ironizirali celo z opazko: Čas je, da ustanovimo novo DN!... Vmes so bili seveda tudi taki, ki so kritiko sklepov sveta DN hoteli izrabiti v dokaz, da je sankcijska politika Ženeve, kakor jo je inspirirala Anglija, definitivno propadla. Ne presejaneča nas, da je bilo glasnik tega mnenja italijansko časopisje, a prav tako nas ne presejaneča, da so v podobnem tonu pisali tudi francoski listi. Saj vemo, kaj je Franciji v njenem sedanjem položaju posebno pri srcu: potisnit, kolikor je le mogoče, abesinsko afero v ozadje in ji na evropskem kontinentu odvzeti vso ostrino z ugotovitvijo, da gre le za konflikt kolonialnega značaja, na njeno mesto pa postaviti problem francosko-nemških odnosov, ki je po Hitlerjevem udaru v Porenju stopil v novo kritično fazo. V navadni govorici bi to pomenilo: pridobiti Italijo, in to za ceno opustitve sankcij, za njeno sodelovanje v morebitni protinemški akciji v Evropi.

Sankcije pa so, kakor znano, še vedno v veljavi. Angliji ni uspela njih poostreje, Franciji pa ne njih opustitve. Tako je tipično »ženevski« kompromis ustvaril sedanje stanje, ki seveda ne predstavlja nobenega izhoda iz položaja. Angleški zunanji minister Eden je takoj po resoluciji DN podal zelo vzemirljivo izjavo, naslovljeno v prvi vrsti na Francijo:

»Če je zaradi rezultata te naše razprave avtoriteta DN tako močno omajana, da utegnemo podvomiti v bodočo vrednost te ustanove kot poglavitnega sredstva za ohranitev miru, bi vsak izmed nas moral pomisliti na to, kakšno politiko naj v tej konjunkturi nadaljujemo... Podčrtati moramo odgovornosti, ki teže vsakega izmed nas, in storiti vse, da z vsemi silami pripomočemo h kolektivni utrditvi DN. Samo tako bomo lahko upali na vzpostavitev takega reda na svetu, da v njem napadelec ne bo več prejel plačila za svoje delo.«

Edenov poudarek o odgovornosti je bil več ko navadna ugotovitev. V njem je bila skrita nevarna grožnja Franciji: »splendid isolation« Velike Britanije v vseh zadevah kontinenta, torej tudi in v prvi vrsti glede Porenja! Edenov očitke je še bolj podčrtal poluradni »Times«, ko je v svojem komentarju naprtil Franciji očitke, da ji je ženevska ustanova dežnik, ki ga odpre samo tedaj, kadar to njej konvenira... Če bi se bila Francija, tako pravi list, brez pridržkov zavzela za avtoriteto DN proti Italiji, bi bilo DN zmagovalno in imelo bi danes dovolj moči, da zagotovi Franciji njeno varnost. Tako pa se je Francija znašla med dvema stoloma: Italijani niso zadovoljni, Angleži pa so nezadovoljni.

Nesporazum med Francijo in Anglijo glede sankcij je torej še tik pred francoskimi volitvami ponovno prišel do svojega zunanje izraza. Na vprašanje, kako se bo v tem položaju odločila Anglija, je Eden 20. t. m. izjavil, da se mora prejšnji položaj v Franciji sami razjasniti. Prvi del te razjasnitve prinesejo francoske volitve, katerih definitivni rezultat bo jasn v nedeljo dne 3. maja. Ne zdi se verjetno, da bi pričakovana zmaga levičarjev povzročila v francoski zunanji politiki bistvene spremembe. Če bi v čisto levičarski vladi zamenjal Flandina Herriot, bi ženevska orientacija Francije dobila morda nekoliko večji »sentimentalni« poudarek, a »na terezu bi najbrže ostalo vse pri starem.

Kaj naj tedaj v takem položaju stori Velika Britanija?

Ali naj se zaradi sankcij in Franciji na ljubo angažira v evropskih zadevah, ali naj se svojih evropskih obvez reši in ubere svoja pota v okviru imperija?

Londonski »Times«, ki v zunanji politiki čisto izraža mišljenje službenih krogov, je na to vprašanje deloma že odgovoril, ko je zapisal: »Niti Francija, niti nobena druga država nima povišane dvomiti v moč in veličino britanskega odgovora na akt neprikritega in praktično neopravičljivega napada«. Toda problem francosko-angleškega sodelovanja, ki so ga najnovejša mednarodna kršitve tako živo spravile v ospredje mednarodnega zanimanja, ostaja še vedno odprta. Eden sam ni špreegovoril... Tem zgornjema pa so zato angleški publicisti, katerih mnenja niso brez pomena.

Po mnenju Wickhama Steeda ni nobenega dvoma, da se bo Anglija v primeru neizbranega nemškega napada na Francijo in Belgijo odločila za ti dve državi proti Nemčiji, ker ji to nalaga varnost njenega lastnega ozemlja. S tega vidika so pogajanja generalnih štabov treh držav nujnost za Anglijo samo.

ANGLEŠKA VPRAŠANJA NEMČIJI

Včeraj je angleška vlada odobrila vprašanja, s katerimi zahteva od Nemčije pojasnila k Hitlerjevimi mirovnim predlogom

London, 29. aprila. d. Zunanji minister Eden je danes predložil ministrskemu svetu in odobrile vprašanja, ki bodo poslana nemški vladi, da pojasni razne točke nemške spomenice s Hitlerjevimi predlogi o sodelovanju v Evropi.

Po odobritvi v ministrskem svetu bodo vprašanja takoj odposlana angleškemu poslaniku Phippsu v Berlinu, da jih izroči nemški vladi. Poslanik Phipps bo angleška vprašanja osebno izročil kancelarju Hitlerju in sicer bržkone še pred koncem tedna. Pričačujejo, da bo Nemčija pravočasno poslala odgovor in tako omogočila, da bo 11. maja, ko se bo zopet sestel svet Društva narodov k rednemu zasedanju, da razpravlja o ločnem sporu, pritegnjen k posvetoivanju tudi zastopnik Nemčije, kar bi omogočilo nadaljnja pogajanja. Vprašanja Nemčiji se nanašajo na posamezne odstavke nemške spomenice in prosijo za pojasnila k posameznim točkam.

Posebno važni sta naslednji dve vprašanji:

1). Kako namerava spraviti Nemčija predlagane pogodbe s sosedi o nenapadanju v sklad s paktom Društva naro-

dov. V primeru, da je Nemčija sklenila pogodbo o nenapadanju z državama A in B ter je napadla državo A, ali ni potem država B na podlagi pakta o nenapadanju z Nemčijo dolžna ostati nevtralna, na podlagi članstva v Društvu narodov pa dolžna nuditi napadeni državi pomoč na podlagi čl. 16 pakta DN?

2.) Ali je z zasedbo Porenja program nemške vlade za obnovo nemške enakopravnosti izpolnjen in ali ima Nemčija v načrtu še nadaljnje korekture?

V drugi kompleks vprašanj spadata tudi kolonijalni problem, kakor tudi izjava v nemški spomenici, da so volitve 29. marca dale nemški vladi mandat, da lahko govori v imenu vse nemške države in vsega nemškega naroda.

Angleška vprašanja o ekspanzijskih željah Nemčije vsebujejo v raznih oblikah tudi vsa vprašanja Francije, ki jih je postavil Flandin v svojem volilnem govoru in v Ženevi na zadnjem posvetoivanju lokarnskih držav. Ta vprašanja je Edenu francoski poslanik Corbin o priliki zadnjega svojega obiska v zunanjem ministrstvu posebno priporočil, njihova formulacija pa je bila izve-

dena povsem v angleškem smislu.

Zanimivo točko predstavlja tudi vprašanje o prostovoljnih pogodbah, ki jih smatra nemška vlada kot edino veljavne; dejstvo pa je, da ni samo versajska pogodba, temveč tudi senžermenska, trianonska, neutralska in severna izpada nepopolnijo za centralne države, zaradi česar pomeni nemška teza, da bo Nemčija prej ali slej zahtevala revizijo tudi vseh teh pogodb.

Angleška vprašanja se končno bavijo tudi z nemškimi razorožitvenimi predlogi ter s problemom zaključitve zapadnega letalskega pakta.

Chamberlain poroča Edenu

London, 29. aprila. ow. Po večtedenskem potovanju po Evropi, pri čemer se je zlasti zadržal na Dunaju, v Pragi in Budimpešti, se je danes vrnil v London bivši zunanji minister sir Austen Chamberlain. Takoj po svojem prihodu se je javil v zunanjem ministrstvu, kjer je imel daljši razgovor z Edenom. Poleg utmenega poročila je pred-

ložil tudi obširno pismo poročilo o svojih vtisih v srednji Evropi. Čeprav je bilo njegovo potovanje več ali manj zasebnega značaja in ni imel nikake službene misije, bo mnenje, ki ga bo podal Chamberlain, vendarle odločilne važnosti za stališče, ki ga bo zlasti glede Avstrije zavzela angleška vlada pri bodočih pogajanjih z Nemčijo.

Po Reuterjevi vesti z Dunaja smatra sir Austen Chamberlain položaj v Avstriji za stabilen. Chamberlain je prepričan, da se mora ohraniti neodvisnost Avstrije, ter je tudi naklonjen restavraciji Habsburžanov. Njegovo mnenje je, da je Avstrija docela zmožna življenja, ako je Nemčija ne bo ovirala v njenem razvoju. Chamberlain je tudi položaj Češkoslovaške ocenil kot ugoden in ne deli skrbri gotovih krogov zaradi prijateljstva med Češkoslovaško in Rusijo.

Macdonald okreval

London, 29. aprila. w. Predsednik tajnega sveta Macdonald je dopoldne prisotvoval seji vlade ter bo v pričetku prihodnjega tedna zopet prevzel svoje uradne posle.

Razširjenja sveta DN

Ženeva, 29. aprila. AA. Odbor za proučevanje preureditve sveta DN je sklenil predlagati svetu Društva narodov, naj se število stalnih članov sveta začasno določi na 11. Tako bi število stalnih članov naraslo za 2 in sicer za Portugalsko in Kitajsko. Odbor je s sedmimi glasovi proti petim pristal na to, da bo imel mandat članov sveta DN trajati tri leta.

70 km pred Adis Abebo

Motorizirani italijanski oddelki prodirajo proti abesinski prestolnici brez večjega odpora

Rim, 29. aprila. o. Po najnovejših vesteh iz Asmare so italijanski motorizirani oddelki že prekorčili visoko planoto pred Adis Abebo in so sedaj sprednje italijanske straže prodrele že tako daleč, da imajo samo še 70 km do Adis Abebe. Glavni oddelki so že prehodili dve tretjini poti iz Desija do abesinske prestolnice ter so premagali najhujše ovire. Močni oddelki askarov varujejo boko motoriziranih oddelkov, ki napredujejo skoro brez vsakega odpora Abesincev. Italijanski vojaški krogi smatrajo, da je zavzetje abesinske prestolnice samo še vprašanje par dni.

Milano, 29. aprila. w. Kakor javlja vojni poročevalec lista »Italia«, je čelo motorizirane italijanske kolone na cesti proti Adis Abebi že doseglo ozemlje pri An. kobru, ne da bi naletelo na odpor regularnih abesinskih čet. Velika kolona je razdeljena na širino 80 km ter je potrebovala ves dan, da je odšla vsa iz Desija. Na čelu kolone je guverner Rima z napadalnimi oddelki in oddelki oklopnih avtomobilov. Kolona obstoji iz dveh divizij belih in ene divizije domačih čet. Oddelki domačih čet, ki so obenem prodirali na poletni cesti proti Adis Abebi, so zavzeli višinsko vas Doba s carinsko postajo med Šoo in Godžamom. Vas Doba obvladuje tudi cesto proti Godžamu.

Grof Vinci — guverner Adis Abebe?

Pariz, 29. aprila. o. Po informacijah tukajšnjih krogov bo bivši italijanski poslanik v Abesiniji grof Vinci takoj po vkoraknjenju italijanskih čet v Adis Abebo imenovan za guvernerja abesinske prestolnice in okoliških pokrajin.

Italijansko vojno poročilo

Rim, 29. aprila. AA. Propagandno ministrstvo je objavilo naslednji komuniké št. 198:

Naše kolone nadaljujejo v tovrstnih avtomobilskih prodiranju na cesti Desie-Adis Abeba. Včeraj so zavzele Makfuo. Neka druga naša kolona je prekorčila reko Moher.

Na somalskem bojišču se na vsej fronti razvija živahno delovanje sprednjih čet. Libijski oddelki so porazili in pogladi v beg sovražnika v dolini reke Sulul. Našim vojaškim oblastem se je v odval Muhamed Omar, poglavar plemena v Ogadnu, in poglavarji in dostojanstveniki Somalcev, ki so se podudili, da prestopijo s svojimi četami na italijansko vojsko. Letalstvo je bilo vzle ne-

Njih pomena pa v sedanjem položaju ne smemo precenjevati. Dokler obstoja samo verjetnost nemškega napada, ne pa napad sam, bodo razgovori samo tehničnega značaja in ne smejo prekorčati navadnih »preventivnih« mer, ki jih narokuje sama previdnost. V tem pogledu je angleško javno mnenje silno občutljivo in zna dobro ločiti izvršeni italijanski napad na Abesinijo od navadne kršitve pogodbe, ki jo je zakrivila Nemčija. Nov ugoden moment za Francijo je sedaj edino ta, da se v angleških krogih pojavlja čedalje večji odpor proti nemškim zahtevam glede kolonij, kar utegne tudi angleško javno mnenje pomagoma približati francoskemu stališču.

Wickham Steed meni, da bo na stališče Velike Britanije glede njenega sodelovanja s Francijo v odločilni meri vplivalo tudi poročilo, ki ga bo s svoje poti po Srednji Evropi prinesel v London sir Austen Chamberlain, ki je mnenje, da je treba čimprej jasno definirati »politiko DN« v luči najnovejših »interpretacij« kolektivne varnosti. Cham-

Grazianijeva ofenziva ni uspela

Asmara, 29. aprila. w. Italijanske čete niso zasedle doslej niti Sasabane niti Dagaburja. Abesinske čete so prejšnjo nedeljo ponoči izvedle nov močan protinapad proti Daga Medu ter so skušali presenetiti italijansko posadko, napad pa je bil odbit. Libijski bataljon, ki je bil poslan na rekonosiranje proti Dagaburju, je ob reki Fafan, ki je močno narasla, naletel na 6000 obojestranih Abesincev ter se je po sedemurni borbi zopet umaknil v Daga Medo, ne da bi mogel prodreti do Dagaburja. Pri Hamanleju gradijo italijanski pionirji kljub močnemu dežju most preko narasle reke. Ko bo gotov, bo šle mogoča kolona generala Fruscia prodirati proti Sasabani.

Rim, 29. aprila. o. Italijanski tisk piše o razvoju dogodkov na južni fronti skrajno rezervirano, merodajni vojaški krogi pa odkrito priznavajo, da so čete generala Grazianija naletale na izredno močan odpor Abesincev ter da je moral general Graziani po 12 dneh zaradi silnih izgub in neznosnih vremenskih prilik svojo ofenzivo ustaviti. Sasabana je še vedno v rokah Abesincev.

Adis Abeba, 29. aprila. AA. Po poročilu iz abesinskega vira se zdi, da je ofenziva armade generala Grazianija v smeri proti Hararju izvrzemi nekatere posamične majhne uspehe propadla. Zadnje dni so se vršili ogorčeni in krvavi boji v pokrajini okoli Sasabane, Italijani so imeli več tisoč mrtvih. Abesinske vojaške osebnosti trdijo, da je borbenost in morala abesinskih čet na tej fronti še vedno na višini. Če bi se Italijanom posrečilo zavzeti Dagabur, bodo šle naleteti na prvo veliko obrambno postojanko Abesincev.

Posvetovanja generalnih štabov v Moskvi

Riga, 29. aprila. d. Šef generalnega štaba latvijske vojske general Harmanis je včeraj odpotoval v Moskvo, in sicer v spremstvu ruskega vojaškega atašea v Rigi ter treh oficirjev latvijskega generalnega štaba. Generala Harmanisa je povabil na obisk v Rusijo maršal Jegorov, šef generalnega štaba ruske vojske. Prav tako bo jutri prišel v Moskvo čef litovskega generalnega štaba, polkovnik Černius.

berlain ima po Steedovem mnenju zelo velik vpliv v angleškem parlamentu. Njegovim mnenjem se zelo približujejo tudi nazori konservativca Winstona Churchilla, laburističnega vodje majorja Attleea in ravnatelja delavskih sindikatov Citrinea. V vladi pa so istega mnenja Neville Chamberlain, ki je predstavljen za bodočega ministrskega predsednika, Anthony Eden in lord Halifax.

»Časopisna lorda« Beaverbrook in Rothermere s svojimi posebnimi nazori, ki ne odgovarjajo splošnemu javnemu mnenju, ne prideta v poštev. Prvi se v smislu britanskih tradicij zavzema za politiko izolacije, a pri tem ne upošteva novega položaja dovolj resno; drugi pa koleba med filofašizmom in filohitlerizmom, ne da bi mogel v to smer prerusmeriti angleške mase. Te so v znamenju lanskega »Peace ballote«, plebiscita za mir, še vedno za kolektivno organizacijo miru v okviru DN, če treba tudi v spremenjeni obliki, a s čedalje večjim odporom proti Hitlerju.

—on.

Daladier — bodoči mož

Sarraut se namerava umakniti — Daladier je že začel pogajanja za sestavo levičarske vlade

Pariz, 29. aprila. o. Najvažnejši notranje-politični dogodek zadnjih dni je bila današnja konferenca ministrskega predsednika Sarrauta s predsednikom radikalno-socialistične stranke Daladierom. Splošno zatrjujejo, da sta govorila o prenosu vlade, tako, da bi imela tudi v novozvoljeni poslanski zbornici trdno večino. Daladier, ki je baje kandidat za bodočega ministrskega predsednika, se nadeja, da v parlamentu ne bo imel večjih težav, če bo centrum opustil svojo dosedajšnjo intrigantsko politiko. Levičarska vlada bi se naslanjala na večino socialistov, radikalnih socialistov in skupin na levem krilu centroma. Tudi komunisti bi ostali na pram taki vladi prijateljsko nevtralni. Levičarski krogi celo že povsem resno govorijo o novi Daladierovi vladi in pravijo, da jo je tudi že pričel sestavljati. V njegovi vladi bi sodelovali Boncour, Auriol, Cot, Marques in Flandin, ki bi ostal še nadalje zunanji minister.

Levičarska fronta enotna

Pariz, 29. aprila. o. Zastopniki treh velikih strank ljudske fronte, in sicer Daladier za radikalne socialiste, Severac za socialiste in Tuorez za komuniste so izdal proglas, v katerem pozivajo kandidate in volilce svojih strank naj v vseh volilnih okrožjih očuvajo republikansko disciplino in glasujejo za onega levičarskega kandidata, ki je pri prvih volitvah dobil največ glasov. Glede na to je sedaj gotovo, da bo Herriot v Lyonu izvoljen, ker je komunistični kandidat v njegovo korist odstopil.

Češkoslovaška in Srednja Evropa

Ekspeze češkoslovaškega ministrskega predsednika v zunanje-političnem odboru poslanske zbornice

Praga, 29. aprila. g. Ministrski predsednik dr. Milan Hodža je govoril danes v zunanje-političnem odboru senata predvsem o gospodarskih problemih srednje Evrope. Uvodoma je ugotovil, da se v Češkoslovaški jasno vidijo izglezi izboljšanja.

Ako smo v zadnjem času, je nadaljeval, nastopili s konkretnimi predlogi o organizaciji Srednje Evrope, se je to zgodilo zaradi tega, ker so nove razmere zahtevale novo konkretizacijo in ker so potisnile Srednjo Evropo v ospredje političnega interesa. Interesi kolektivne varnosti zahtevajo organizacijo in konsolidirano Srednjo Evropo, zemljepisno celino med Nemčijo in Sovjetsko unijo. Gre v prvi vrsti za zblizanje obeh velikih komponent držav Male antante in treh držav rimskega sporazuma. Zblizanje teh obeh členov pomeni bolj intenziven preferenčni sistem in njegovo stabilizacijo. Dejansko zblizanje med Malo antanto in rimskim sporazumom se je v trgovinsko političnem oziru izvedlo na črti Praga-Dunaj, torej med dvema državama, od katerih pripada ena Mali antanti, druga pa rimskemu sporazumu. Nastaja vprašanje, ali se ta pogodba samo bilateralen dogovor, ali pa prvi korak k skupnemu sistemu. Odvisno je od mnogih pogojev, ali bo mogoče iz te pogodbe napraviti splošen sistem. V tem primeru bomo predlagali posebno pogajanja tudi z drugimi državami, poleg Italije tudi z Nemčijo. K podunavskim državam štejemo tudi Bolgarijo ter smatram za veliko pogoško, da se starejši podunavski načrti na njo niso ozirali. Sred-

Razmerje glasov

Pariz, 29. aprila. d. Po uradnih podatkih so dobili komunisti pri prvih volitvah 1.454.000 glasov, dočim so jih l. 1932 prejeli samo 796.000. Socialisti so dobili 1.887.000, l. 1932 pa skupno s sedanjimi neosocialisti 1.964.000. Radikalni socialisti so dobili letos 1.400.000 glasov, l. 1932 pa 1.837.000 glasov. Za desničarske skupine republikansko-demokratske unije je bilo odanih 1.678.000 glasov, l. 1932 pa 1.233.000 glasov.

Socialisti utemeljujejo nazadovanje svojih glasov s tem, da so v statistiki iz l. 1932 všteti tudi glasovi sedanjih neosocialistov, ki predstavljajo dobro petino celotnega števila njihovih volilcev. Socialisti pričakujejo, da bodo pri ožjih volitvah dobili 110 mandatov poleg sedanjih 23. Komunisti upajo, da bodo pridobili vsaj še nadaljnjih 50 mandatov. Zmernejši politiki pojasnjujejo porast komunistične stranke in skrajne leve s tem, da prejšnja vlada ni zadostno skrbela za omiljenje gospodarske krize in brezposelnosti Francije.

Zunanja politika ostane neizpremenjena

London, 29. aprila. AA. Današnji »Daily Mail« piše o francoskih volitvah in pravi, da ni treba pretiravati vpliva zmage leve na francosko zunanjo politiko. Izid volitev ne bo vplival na stališče francoske vlade v afriškem sporu, ker je ogromna večina francoskega naroda dovolj obveščena o škodi, ki so jo povzročile sankcije francoskemu gospodarstvu.

Češkoslovaška in Srednja Evropa

Ekspeze češkoslovaškega ministrskega predsednika v zunanje-političnem odboru poslanske zbornice

nja Evropa je danes prav za prav trgovinsko politično že organizirana, začasno v dveh skupinah. Čimbolj temeljita bo njena organizacija, tem preje bo mogoče tudi poglobiti bilateralne dogovore. Iz teh pogojev bi se mogel roditi resen instrument konstruktivne mirovne politike Podunavja z Nemčijo.

Vojaški zakoni

Praga, 29. aprila. b. Poslanska zbornica je danes nadaljevala skupno debato o zakonu o zaščiti republike, o špionažnem zakonu o državni obrambi. Vsi govorniki koalicijskih strank so poudarjali važnost in nujnost teh zakonov. Govornik slovaške ljudske stranke je izjavil, da smatra njegova stranka kot samo ob sebi umevno, da naravnost kot nujno, da se sprejmejo ti zakoni, in to se samo z nacionalnega stališča, temveč tudi s stališča njenega katoliškega programa.

Preprečen prevrat na Madžarskem

London, 29. aprila. b. Poročevalec Reuterjevega urada javlja iz Budimpešte, da je policija odkrila zaroto, ki je nameravala ustanoviti narodno-socialistično Madžarsko in katere člani so se l. maja hoteli polastiti madžarske prestolnice. Aretiranih je bilo mnogo oseb.

Pri aretiranih osebah so našli podrobna navodila, kako naj zasedejo posamezna ministrstva in druge važne urade.

Žalovanje v Egiptu

Vzroki smrti kralja Fuada — Kraljevo pismo glede namestništva bo odprto šele na seji novega parlamenta

Kairo, 29. aprila. AA. Pred dvorom se zbira ogromna množica ljudi. V glavnih ulicah so okna zastirala s črno kopreno vsi javni lokali pa so v znak žalosti zaprti.

O vzrokih smrti pokojnega kralja Fuada I. se doznajajo naslednje podrobnosti: Že pred 30 leti je na pokojnega kralja Fuada, ki je bil tedaj še princ, izstrelil eden izmed njegovih sorodnikov, princ Sajfidei revolversko kroglo. Menijo, da je bila ta stara rana vzrok smrti egiptskega vladarja. Tedaj je krogla zadela pokojnega kralja v grlo. Kakor znano, je umrl kralj zaradi bolezni v vratu. Zadnja leta je kralj Fuad bolehal tudi na srcu in ledvicah.

Po odredbah egiptске ustave bi se regentski svet moral končno sestaviti pred parlamentom in sicer najkasneje deseti dan po kraljevi smrti. Težava pa je v tem, da se parlament nahaja še v volilni dobi. Parlament bo imel do ustavno določenega roka že verificirano zadostno število poslaniških mandatov in bo tako postal sposoben za sklepe, senat pa do tega roka še ne bo konstituiran. Vodstvo vafdistične stranke predlaga, naj se skliče prejšnji senat, ki je bil razpuščen l. 1930. in da naj vzpostavi stanje na podlagi ustave iz l. 1923, ker je bil ta senat razpuščen po ukinutvi ustave; poudarja pa se, da bi bilo sklicanje senata, ki je bil razpuščen l. 1930, zvezano z velikimi materialnimi in tehničnimi težavami. Pismo, v katerem je kralj določil namestništvo, bodo odprli šele na sami seji parlamenta.

Proglasitev princa Faruka za novega kralja

Ministrski svet je objavil proglas narodu, v katerem pravi, da je po smrti kralja Fuada zasedel prestol egiptski kraljev

Važne izpremembe v upravni in policijski službi

Beograd, 29. aprila. p. Z ukazom kraljevih namestnikov so na predlog notranjega ministra imenovani:

Za pomočnika drinske banovine Dušan Rašković, dosedaj podban vrbanske banovine;

za pomočnika bana vrbanske banovine Nemanja Ljubisavljević, načelnik oddelka za zaščito javne varnosti v notranjem ministristvu;

za pomočnika bana savske banovine Stanoje Mihaldžić, dosedaj upravnik policije v Zagrebu;

vpokojena sta pomočnik bana savske banovine dr. Stevan Hadži in načelnik upravnega oddelka moravske banovine Vladimir Hajduk-Veljković.

★

Nadalje so z ukazom kraljevih namestnikov na predlog notranjega ministra imenovani:

za upravnika Beograda Milan Aclimović, dosedaj pomočnik upravnika;

za upravnika policije v Zagrebu dr. Josip Vragović, dosedaj policijski inspektor banske uprave v Zagrebu;

★

za načelnika upravnega oddelka drinske banovine Miloš Rašić, dosedaj načelnik splošnega oddelka iste banske uprave;

za banskega inspektorja dunavske banovine Miloš Rašić, dosedaj upravnik upravnega oddelka drinske banovine;

za načelnika splošnega oddelka drinske banovine Milan Popović, dosedaj banski svetnik iste banovine.

Nesreča parnika „Mrav“ v Rokavskem prelivu

Estonški parnik „Mary“ je v megli trečl v naš tovrni parnik „Mrav“, ki se je potopil — Posadka se je rešila

Beograd, 29. aprila. p. V bližini Folkestonea se je davi okrog 7. potopil jugoslovanski tovrni parnik „Mrav“, ki se je vračal iz Rotterdama na Sušak. Zaradi silno goste megle je zadel vanj estonski parnik „Mary“, ki se je pri tem precej poškodoval. „Mrav“ je dobil tako hude poškodbe, da se je v 15 minutah potopil s tovorom vred. Posadka, ki je štela poleg poveljnika 3 oficirje in 7 mornarjev, se je rešila z rešilnim čolnom, ki je popoldne prišel v Dover.

O katastrofi „Mrava“ poroča Reuterjev urad naslednje podrobnosti:

Parnik „Mary“, ki je trečl v jugoslovanski parnik „Mrav“, je estonskega porekla. Tudi parnik „Mary“ se je pri trenju poškodoval. Poveljnik „Mrava“, trije člani in sedem mož posadke so prišli na enem izmed svojih čolnov v Dover. Kapitan neke ribiške ladje je izjavil,

prestolonaslednik kot kralj Faruk I. Kraljevska oblast bo izvrševalo namestništvo, dokler ne bo kralj postal polnoleten. Ministrski predsednik Ali Maher paša je poslal mlademu kralju poslanico, v kateri ga pozdravlja kot novega vladarja in mu izraža vdanoost v imenu vlade in vsega naroda.

Kralj Faruk bo odpotoval iz Londona jutri ob 11. dopoldne, da bo prisel v Marseille v petek 1. maja, kjer se bo vkrcal na parnik in prišel v Egipt 3. maja.

Angleži v skrbh za bodočnost Egipta

London, 29. aprila. AA. Po smrti kralja Fuada gledajo v Londonu s precejšnjo skrbjo v politično bodočnost Egipta. Listi, ki so blizu vladi, menijo, da se je kralju Fuadu z njegovimi diplomatskimi zmoglostmi posrečilo ohraniti notranje politično ravnotežje, in onemogočiti nacionalistični stranki (Vafdistom), ki so sovražno razpoloženi proti Angliji, da bi prevzeli oblast v svoje roke, čeprav ni bil prijatelj Angležev.

»Daily Telegraph« pravi, da ni egiptski nacionalizem v nobenem primeru voljan za kompromise, ki pa jih sedanje razmere neizprosno terjajo. Dobra volja Anglije je tu, pravi list, in egiptski kabinet se sme nanjo zanesti.

»Morningpost« opozarja mladega kralja Faruka, da more njegovim koristim na egiptskem prestolu najbolje služiti prijateljski sporazum z Anglijo.

Po pisanju listov se misli kralj Faruk po povratku v Egipt in po imenovanju namestniškega sveta vrniti v London, da dokonča vojaške študije.

Stanoje Mihaldžić

Novi pomočnik bana v Zagrebu Stanoje Mihaldžić se je rodil 1892 v Jasenovcu. Njegov oče je bil šumarski nadsvetnik. Srednje šole je dovršil v Zagrebu, pravne študije pa tik pred pričetkom svetovne vojne v Zagrebu in Budimpešti. Za časa vojne se je iz vojnega ujetništva prijavil k Jugoslovanski dobrovoljski legiji in se je udeležil bojev pri proboju solunske fronte. Po vojni je vstopil v politično-upravno službo kot konceptni uradnik. Postal je šef policije v Novem Sadu in Subotici. Odtam je prišel za pomočnika policijskega šefa v Zagreb, nakar je postal še upravnik zagrebske policije.

Dr. Josip Vragović

Novi šef zagrebske policije dr. Josip Vragović se je rodil 1886 leta v Zagrebu, kjer je končal gimnazijo. Pravo je študiral v Zagrebu in na Dunaju. 1909 je vstopil v politično upravno službo pri bivši zagrebski županiji. Pozneje je deloval pri raznih političnih upravnih oblasteh, nekaj časa je bil tudi namestnik kvestorja bivšega hrvatskega sabora. Od leta 1914. do 1929 je služil pri zagrebski policiji. Takoj po vojni je bil poveljnik policijske straže. L. 1923. je postal namestnik policijskega šefa, nato vršilec dolžnosti policijskega šefa, 1929. leta pa je bil premeščen kot inspektor k notranjemu ministertvu od tam pa k velikemu županstvu, odnosno banski upravi v Zagrebu, kjer je bil šef oddelka za javno varnost in nazadnje šef oddelka za zaščito države.

Beleške

Slovenčeve „tajne in zaupne“ okrožnice

Organ za objavljane »zaupnih in tajnih okrožnic«, ki cirkulirajo v naši javnosti ter so predmet živahnega zanimanja nasprotnikov in prijateljev, je postal »Slovenec«. V bodoče si bodo razni avtorji teh okrožnic lahko prihranili mnogo posla. Pošiljali bodo originalne redakciji »Slovenca«, ki tako vestno skrbi za njihovo publiciteto. Ker pravi »Slovenec«, da ima JNS največji interes, da se širijo te okrožnice, izgleda, da se je tudi sam odločil vetopiti v krog podpornikov JNS.

Po »Slovencu« ponatiskujemo sledeče zanimive odlomke iz ene takih okrožnic. Tam je rečeno, da vse važni podatki ne morejo sporočiti potom časopisja radi cenzure.

»Slovenec« najbolje zamerja, da so okrožnice anonimne in da ni nihče podpisan in da se nikjer ne omenja izdajatelj, niti to ne, katera stranka jih širi. To so gotovo nedostaki, ki pa so v neki meri opravičljivi, ker se avtorji takih okrožnic očividno držijo vzgledov iz l. 1932. in 1933. akoravno jih, kar se tiče izrazitosti v besedah in borbenosti v pozivih ne dosega.

»Slovenec« objavlja okrožnico z vprašanjem, kdo je bila pravzaprav tista stranka, ki je sedanji tiskovni režim naložila časopisju. Z ozirom na to ga ponovno opozarjamo na gotove tiskovne pogoje njegovega domačega političnega preročnika. Priporočamo, naj dajo gospodje iz Kapitularije ulice ta priročnik pregledati in poopravi pri enem od svojih priznanih političnih zgodovinarjev, ali pa naj ga pošljejo nam, ki bomo ta posel še mnogo zanesljiveje opravili. Ako gospodje to storijo, potem v bodoče ne bodo postavljali tako znanstvenih vprašanj, kakor je zgoraj omenjeno...

Konferenca JRZ v Ljubljani

Kakor javlja »Samouprava«, je imel minister brez portfelja g. dr. Krek zadnje dni v Ljubljani celo vrsto strankarskih konferenc, ki so vse krasno uspele. Citiramo glavno glosilo JRZ, ker v »Slovencu« še nismo čitali poročila o teh konferencah.

G. Vilder toži g. Banjanina

Beograjsko »Vreme« javlja, da je vložil beograjski odvetnik dr. Rajko Djermanović v imenu bivšega poslanca g. Vilderja tožbo proti senatorju g. Banjaninu radi razhajenja časti. G. Vilder toži g. Banjanina radi njegovega govora v IX. plenarni seji senata, v katerem je med drugim dejal, da je Vilder »človek, ki ga nič, kar je človeku svetega, ne veže s to zemljo« in pa, ker mu je očital, »da je hotel prenesti dragoceno pohoštvo iz banskih dvorov v Zagrebu v Beograd«.

Tožba g. Vilderja bo predmet razprave senatskega imunitetnega odbora, ki bo imel odločiti, ali naj se dovoli sodno preganjanje gospoda Banjanina ali ne.

Priprave za ustanovitev soc. dem. stranke

V Sarajevu se je vršil socialdemokratski shod, na katerem je govoril nad dve uri dr. Živko Topalović. V glavnem je razpravljalo o programu novo se snujote socialistične stranke. Obširno je govoril o združenju opoziciji ter ji očital, da je zamudila s svojo neodločnostjo ugodne trenutke ter izgubila zaupanje naroda, ki ga je dobila pri lanskih majskih volitvah. Končno je zagovarjal investicijsko politiko ter priporočal povišanje mezd in plač kot najboljšo sredstvo za ojačenje kupne moči prebivalstva.

Izjava

Mislil sem molčati, ker sem mnenja, da imamo državljani sodišča zato, da kaznujejo one, ki imajo predolge jezike. Toda nekateri časopisi kažejo posebno prizadevanje, da bi moj proces contra dr. Bajželj še pred razsodbo javnosti prikazali na način, ki je sposoben, da pri nepoučenih ustvari mnenje, da me drž. tožilstvo poštno in upravičeno drži za vrat. Zato moram vendarle nekaj povedati ne v svojo obrambo, temveč v ilustracijo »morale«, ki se oblači v plašč zaščitnika javnih koristi.

Dr. Bajželj je izjavil, da je moj sovraški menda zato, ker svoječaso razpisano mesto zdravnik mi bilo — po moji krivdi seveda — oddano njemu. Prišel je o meni govoriti gorostasne stvari: Najpreje je iznesel, da sem svoječaso urad (OUZD) oškodoval za približno 300.000 Din, kar da sem dosegel, da so bila dela za zgradbo urada v Mariboru oddana dražjemu ponudniku in ne cenejši firmi Lovro Pičman. Firma L. Pičman je namreč poleg prvotne ponudbe pozneje, dva in pol meseca po razpisnem roku, vložila novo ponudbo, ki je bila res razcenažena, toda urad je v razumljivih razlogov ni uvaževal. O tej aferi in o njenih »zanimivostih« bo gotovo najbolj avtentično pričal takratni komisar urada minister g. dr. Miha Krek. Po zaključku bom seveda radi izkivanja po listih prišiljen tudi jaz povedati stvari, ki so pa res zanimive.

Dr. Bajželj pa je kasneje vložil na državno tožilstvo lastnorodno pisano ovadbo, češ da sem jaz v l. 1922 falsificiral neki zapisnik urada. Ker ne gre, da bi kdo ne kaznovano vlagal na državno tožilstvo ovadbe, ki so po vsebini iz trte izvirne, sem bil prisiljen gg. dr. Bajželja in Kocmurja naznaniti državnemu tožilstvu radi klevete uradne osebe. Kot pikantnost omenjam, da je inkriminirani zapisnik kot overovatelj lastnorodno podpisal sam g. Kocmur. Zato se bo obtožencema dokaz »resnice« nedvomno lahko posretili.

Ljubljana, 30. aprila 1936.

Dr. J. Bohinjec
ravnatelj OUZD.

Zahvala Nj. Vis. kneza namestnika Pavla

Beograd, 29. aprila. AA. Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle je sprejel za svoj rojstni dan 28. t. m. brzojavne in pismene čestitke. Po najvišjem nalogu je kraljevi pisarni čast izreči zahvalo posameznikom in ustanovam za postane čestitke in vsem tistim, ki so se pri tej priložnosti vpisali v dvorne knjige.

Smrt bivšega ministra Vujičića

Beograd, 29. aprila. o. Po daljši bolezni je umrl v sanatoriju Vračaru v Beogradu bivši dolgoletni minister Milorad Vujičić.

Državni upokojenci

bodo zborovali v nedeljo v Ljubljani — Upravičene zahteve njihove organizacije

Ljubljana, 29. aprila.

Društvo državnih upokojencev za dravsko banovino bo imelo v nedeljo 3. maja ob 9. dopoldne v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani svoj redni občni zbor. Dnevni red zborovanja tvorijo običajna poročila društvenih funkcionarjev, sklepanje o doslihih predlogih in pritožbah ter volitve novega odbora. Volili bodo predsednika, 14 odbornikov, 2 pregledovalca računov in 6 odborniških namestnikov. Sedanji predsednik društva je upokojeni predsednik upravnega sodišča g. dr. Ivan Vrtačnik, 1. podpredsednik upokojeni apelacijski svetnik g. Jakob Antloga, 2. podpredsednik upokojeni orožniški stražmojster g. Ivan Lipoglavšek, tajnik ravnatelj zemljiške knjige v p. g. kob Antloga, 2. podpredsednik upokojeni poštni ravnatelj g. Ivan Vidmar.

Stremljenja državnih upokojencev

so v zadnji številki društvenega glasila »Upokojenec« označene takole: Če bomo organizirani v enotnem močnem združenju, ne dvomimo, da bomo dosegli to, kar se zdaj danes morda nemogoče. Imamo pa polno težnjo, ki se izvedljiva tudi že v času krize, ki ne tangirajo državnega proračuna ki jih pa moremo uveljaviti le, če smo močni in če lahko govorimo v imenu tisočev organiziranih tovarišev in tovarišic.

Glavne točke programa vseh banovinskih društev državnih upokojencev so naslednje: Zenačenje pokojninskih prejemkov starih upokojencev s prejemki novih; redno izplačevanje pokojnin; neomejena znižana vojnja po državnih železnicah; dovolitev zaposlitve upokojencev v državnih in samoupravnih uradih; hitro priznanje in nakazovanje pokojnin; odprava kuluka za upokojence; ukinjenje plačevanja prispevkov v pokojninski sklad, pred vsem pa omiljenje, oziroma izpremembe zadnjih uredb o znižanju prejemkov.

O kuluku

»Na nedeljskem zborovanju upokojencev mnogo razpravljalo. Doslej so morali javni uslužbenci in upokojenci plačati odkupnino osebnega dela na samoupravnih cestah v mesecu februarju vsakega leta. Že v prejšnjih letih je bilo plačilo kuluka v celoti za upokojence zelo občutno, saj znaša kuluk do in čez 200 Din. Ob znižanih prejemkih, ki ne zadostajo za skromno dostojno življenje, pa so seveda upokojenci s strahom in obupom pričakovali ta odteljav. Po predpisu gradbenega ministristva pa se bo počeni s letom 1937 odtegovala javnim uslužbencem in upokojencem odkupnina za osebno delo na samoupravnih cestah v dveh enakih obrokih v aprilu in septembru vsakega leta. To pomeni malo olajšanje, kuluk pa smatrajo upokojenci sploh za veliko krivico. Zadnji »Upokojenec« je o kuluku pisal takole:

— Če se zberejo občani in z združenimi močmi popravijo kako razdrapano občinsko cesto, če zgrabi farani za krampe in lopate ter si pomagajo graditi hišo božjo ali če si Sokoli zavijajo rokave, da pomagajo s svojim delom graditi svoj dom, te-

POGOJ ZA VAŠE DOBRO ZDRAVJE

je in ostane redna prebava, redno presnavljanje. Kjer se opušča, da se ledvice, jetra in čreva osvobodijo nečistoče, usedline in gošče, ki se tvorijo v telesu, tam ne morejo niti notranji organi pravilno funkcionirati in zdravju škodljive motnje ostanejo neizbežne. — Jemljite redno KRUSEN-sol, ki je že več desetletij znana in cenjena. Ne čakajte, da boste začeli čutiti posledice zanemarjene nege telesa, temveč zapomnite si: bolje je preprečiti kot pa zdraviti.

Zato začnite z kuro s KRUSEN-soljo. Originalna velika steklenica stane samo Din 45—, ki zadostuje za 3 mesece, a mala steklenica Din 27.

Ogl. reg. št. 6. bc. 5938-35

daj se nam zdi to nekaj idealnega, samoposebi umnevnega, pametnega in umestnega. Kadar pa dobi tako delo pristilni značaj, tedaj se upre v človeku nekaj, kar se občuti kot ponižanje, ker diši preveč po — tlačanstvu ali suženstvu. Zato kuluk ni bil nikoli popularen, niti priljubljen in tako se je zoper njega javljalo vedno večji odpor, dokler ga niso vsaj v naši banovini odpravili in nadomestili z — dokladami.

Dravska banovina je odpravila kuluk po določilih zakona o samoupravnih cestah, ki pravi med drugim: Če je oblast zgradila svoje ceste ali če jih vzdržuje v pravilnem stanju iz rednih sredstev, jo sme minister za zgradbe oprostiti uporabe ljudskega dela. — Odkupnina za kuluk pa je ostala v veljavi za upokojence in državne nameštence. »Tu je zmanjkalo logike«, pravi »Upokojenec«. Obveznost za delo je bila časovno omejena in je segala do starosti 55 let, kar je povsem umerno, ker stari, oslabei in bolni ljudje ne morejo delati in se jih tudi ne more siliti k delu. Nadomestilo za delo, to je plačevanje kuluka pa ni omejeno časovno in upokojenci in nameštenci bi ga morali plačevati do svoje smrti, dasi je obveznost za delo po letih že davno minila. Kako se mora koga siliti, da mora plačevati nadomestilo za nekaj, čemur sploh ni zavezan, to je tista uganka. Še večja pa je uganka tam, kjer se je ljudsko delo uradno odpravilo z odobrenjem gradbenega ministra in po zakonitem določilu, v noveli pa se je nalašč vstavljal nov odstavek, da morejo odkupnino za ljudsko delo plačevati kljub temu državnim nameštenci in upokojenci in to samo oni. Dalje navaja »Upokojenec«:

— Kar se tiče upokojencev, pa logika še bolj šepa. Normalna človeška pamet bi dejala, da tisti, ki so ga poslali v pokoj, — redki so primeri, da kdo sam zaprosi za upokojitev, dasi moramo priznati, da se razmere v tem oziru boljajo — ni več sposoben za delo, ker bi pač drugače se mogel dalje opravljati svojo službo. In če ni več sposoben za delo, se ga naravno iz človekoljubnih razlogov ne more siliti na delo na cestah, temveč bi se ga moralo oprostiti dela in logično tudi od njega ne zahtevati nadomestila za delo v denarju. Tako pa mora ravno ubogi upokojenec plačevati kuluk do svojega konca. In dasi so po § 38 zavezani osebnemu delu samo za delo sposobni moški prebivalci v območju dotičnega samoupravnega telesa, morajo odkupnino plačevati tudi ženske!! — Ob zaključku članka je naslednji apel na merodajne faktore:

— Ne tirajte upokojencev v obup, ne mučite jih do skrajnosti in ne koplajte jim groba prej, nego jim ga je določila božja previdnost! Imejte usmiljenje s to ubogo paro in rešite končno tudi nameštence in upokojence nevedne davčnice kuluka, da ne bodo kakor »zamanjavanci«, ki morajo edini še plačevati to, česar so vsi drugi sloji oproščeni. In to bi se doseglo z eno potezo, s katero bi se ertal famozni dostavek v § 67 novele k zakonu o samoupravnih cestah, ki izrečno določa, da morajo državni nameštenci in upokojenci plačevati odkupnino tudi tedaj, kadar banovina odpravi ljudsko delo na samoupravnih cestah.

Dr. Aljehin v Ljubljani

Po uspehi simultanki v Celju se je bivši svetovni prvak dr. Aleksander Aljehin danes ob 17. pripeljal v Ljubljano. Na kolodvoru ga je v imenu odbora in ljubljanskih šahistov pozdravil univ. prof. dr. Kasal in mu izrazil dobrodošlico. Aljehin se je zahvalil v ruščini. Nato so se s avtomobili odpravili v hotel Union, kjer mu je mestna občina stavila na razpolago sobe.

Ko je ob 20. dr. Aljehin stopil v kletno dvorano »Metropol«, kjer je bila simultanka, je bil deležen navdušenih ovacij. Dr. Kasal je pozdravil župana dr. Adlešiča, ki je pokrovitelj simultanke. Velemojster dr. Vidmar pa Aljehina kot starega borca na 64 poljih. Podžupan dr. Ravnihar je pozdravil gosta v imenu ljubljanske občine in župana. Dr. Aljehin se je iskreno zahvalil za prišilni sprejem in je v svojem govoru omenil tudi match za svetovno prvenstvo z dr. Euwejem. Objubil je, da bo imel spet naslov svetovnega prvaka, ko bo prihodnjič obiskal Ljubljano, na katero ga vežejo najlepši spomini.

Takoj nato se je pričela simultanka. Mojstru se je postavilo nasproti 43 šahistov, med njimi najboljši igralci Ljubljane. Veliko presenečenje je nastalo, ko je Aljehin že v 6 potezah zaimoval prvo zmago. Njegova žrtve je bil Sušteršič, ki je v Karo-Khanu spregledal znano varijanto, ki se konča z neizogibnim matom. Prvo zmago je torej dosegel že v 10 minutah.

Dr. Aljehin je zalagal izredno dobro in je že takoj po otvoritvi v večini partij prešel v napad. Ob 21.45 je bil skoraj na vseh deskah v premoči in se razen Furlanija nihče ni mogel pohvaliti, da bi imel boljše pozicijo. Vse kaže, da bo dr. Aljehin dosegel izredno dober rezultat, čeprav je še pred simultanko nasproti dr. Vidmarju izrazil bojazen, da bo Ljubljani prvo njemu izmed vseh ostalih jugoslovanskih mest dosegla najčastnejši uspeh, še posebej, ker so se postavili proti njemu samo elitni šahisti. Sodeč po velikem številu igralcev se bo simultanka zavlekla do zgodnjih jutranjih ur.

Navzočih je bilo tudi veliko število gledalcev, ki so napolnili dvorano do zadnjega kotlička.

Celje, 29. aprila

Svetovni šahovski mojster dr. Aljehin je prišel v torek ob 20.31 z osebnim vlakom iz Zagreba v Celje. Po sprejemu na kolodvoru je odšel v hotel »Evropa«. V večni dvorani hotela »Evropa« je pred tem predaval akademik g. Skiteč iz Celja o šahovskem razvoju in uspehih dr. Aljehina.

Ob 21.15 se je pričela v vrtni dvorani simultanka dr. Aljehina s 40 šahisti iz Celja (člani Celjskega šahoveškega kluba) ter iz Laškega, Trbovlj, Sošanja, Konjice in Šmarja pri Jelšah. Dr. Aljehin je že v 51. minuti dobil prvo partijo. Simultanka je trajala do 1.55 ponoči. Dr. Aljehin je dobil 35 partij, s 5 šahisti (dr. Cerinom, Čijanom, Kocmurjem in Schneiderjem iz Celja ter Robinščakom iz Sošanja) pa je remiziral. Dobil je torej 37½ točke. Simultanka je prisostvovala mnogim prijateljem kraljevske igre, tako da je bila dvorana nabita polna.

Danes ob 12.30 je priredil Celjski šahovski klub v hotelu »Evropa« na čast dr. Aljehina banket, ki so se ga udeležili poleg šahistov tudi razni drugi predstavniki. Ob 15.05 se je dr. Aljehin odpravil z brzim vlakom v Ljubljano.

Jugoslavija : Hakoah

5:0 (3:0)

Beograd, 29. aprila. p. Dne 10. maja bo v Bukarešti tekma med neprezenčancima v Bukarešti tekma med reprezentancama ga je igrala danes jugoslovanska reprezentanca proti danjskemu prvorazrednemu moštvu Hakoah. Jugoslavija je zmagala 5:0 (3:0).

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Delno oblačno, zmerno toplo, precej stalno vreme.

Dunajska vremenska napoved: Nobene bistvene izpremembe.

Točno plačl »Jutru« naročnino Varuj svojcem zavarovalnino

Kongres rotarijskih klubov

Dubrovnik, 29. aprila. o. Tu se vrše zadnje priprave za veliko konferenco jugoslovanskih rotarijskih klubov. Delegati prišpejo že jutri v Dubrovnik. Po dosedanjih prijavah se konference udeležijo preko 250

oseb. Konferenci Jugoslovanskega rotarijskega distrikta 20 predsedoval guverner in novo imenovani savski ban dr. Viktor Ružič. V petek zvečer bo prvi sestanek, 2. maja pa se setane izvršni odbor. Istega dne ob 11. bo v gledališču svetana otvoritev konference, na kateri bo rotarije pozdravil predsednik dubrovniškega kluba. V nedeljo se bo konference zaključila.

Podpredsednik senata dr. Ploj pri patrijarhu

Beograd, 29. apr. o. Podpredsednik senata dr. Miroslav Ploj je danes odpotoval v Sremske Karlovce kjer je posetil patrijarha dr. Varnavo in se z njim zelo dolgo razgovarjal. Patrijarh Varnava je dr. Ploja pridržal na obedu. Zvečer se je dr. Ploj vrnil v Beograd.

Iz poštne službe

Beograd, 29. aprila. p. Upokojeni so poštni uradniki: Karolina Prijatelj v Ljubljani, Antonija Kovčič v Murski Soboti in Ljudevit Podgornik v Mariboru.

Naši kraji in ljudje

1593 slušatelj na Aleksandrovi univerzi Vpisovanje v letni semester je zaključeno

Ljubljana, 29. aprila. Na univerzitetni kvesturi so te dni zaključili tudi naknadno vpisovanje v poletni semester. Kot običajno, je obisk v poletnem semestru spet za dokajšnje število slušatelj v primeri z zimskim semestrom padel. Vsega skupaj se je vpisalo 1593 slušatelj v slušateljice, od katerih odpadajo na posamezne fakultete naslednja števila:

Filozofska fakulteta: 193 moških in 188 žensk (381); število ženskih slušateljic torej skoraj doseglo število moških in je to ne le pri nas, ampak tudi skoraj na vseh univerzah po svetu ženam najbolj omiljena stroka študija in bodočega poklica. Številčna enakost pri nas v Ljubljani se ponavlja že nekaj let in kaže, da bi se uveljavila prevladujoča celina na žensko stran v pravi kratki čas, kakor se je to že primerilo na zagrebški univerzi.

Juridična fakulteta zaznamuje 596 slušatelj, od teh je 47 slušateljic. V prvni stroki ostajajo slovenske študentke zadnja leta vedno na približno isti številni vi-

šini, iz česar bi se dalo sklepati v prvi vrsti na njih manjši interes za to stroko, v drugi vrsti pa na slabe izglede, da bi se s pravno predizobrazbo v bodočnosti mogle uveljaviti v pravnih poklicih. S te strani torej slovenskim pravnikom ne preli prevelika »ženska« nevarnost.

Prav tako ženski interes ni preveč naklonjen raznim strokam na tehnični fakulteti, ki od skupnih 346 slušatelj šteje le 15 žensk.

Medicinska fakulteta v vsakem poletnem semestru razbremeni z manjšim številom slušatelj gnečo, ki vlada običajno v prostori inštitutov v zimskem semestru, s listimi, ki se po končanih poletnih semestrih poslovijo od naše univerze. V nasprotju z zimskim semestrom, ki je zaznamoval 156 slušatelj in slušateljice, se je v letni semester vpisalo skupno le 108 slušatelj, od teh 23 žensk. — Le na teološki fakulteti je število slušatelj v tem semestru poskočilo od 149 na 162 rednih slušatelj in 2 izredne.

Domačija in družina v ognju

Požar v Prekmurju, ki je zahteval smrtno žrtev

Murska Sobota, 29. aprila. Posebno v tem času so požari v naših krajih kaj pogosti; toliko kakor letos jih pa že dolgo ni bilo. Večkrat se zgodi, da v eni noči začne goreti kar na več krajih, in gasilci ne vedo, kam bi se napotili reševati. Narodno imetje gineva v plamenih iz trojnih vzrokov: nesreča, maščevanje in koristiljubje. Vse požarne katastrofe v zadnjem času pa zasenči požar v Nuškovi, ki je zahteval poleg velike materialne škode mlado človeško življenje.

V noči od petka na soboto je začelo goreti pri posestniku Haltu. Mož je imel veliko kmetijo na samotnejšem kraju ter je veljal za enega najbogatejših gospodarjev v okolici. Danes je siromak brez domačije. Domači so bili baš povečerali in v hiši so bili poleg gospodarja in gospodinjice še 17-letni sin Janez, nekaj let starejša hčerka Cecilija in šleina hčerka. Iz nepojasnjenega vzroka je začelo goreti leseno in s slamo krito stanovanjsko poslopje ter bližnji gospodarski objekti. Domači so se po prvem strahu takoj lotili reševanja, ki pa je bilo sprito velikega ognja skrajno tvegano. Starejši sin Janez je planil v goreči hlev, da bi rešil še živino. Ko je že odvezal ter je hotel planiti na prosto, se je zrušil nad njim strop. Goreča krma ga je tik vrat popolnoma zasula in le z največjo težavo se je posrečilo gasilec, ki so bili medtem že prihiteli na pomoč, da so ga izvlekli na plan. Domači so reševali dalje in nesreča je doletela tudi mater in hčerko Cecilijo. V silnih opeklinah sta se zrušili in ko so bližnji videli obupno stanje trojice, so jih nemudoma prepeljali v bolnišnico v Murski

Soboti. Vsa poslopja posestnika Halba so pogorela do temeljev, ker je gasilec primanjkovalo vode. Zgorelo je poleg vsega imetja tudi pet glav živine. Silna zaprečenost pa je zavladala, ker niso nikjer mogli najti pelletnega otroka, in vsi so bili uverjeni, da je našel smrt v plamenih. Pozneje se je izkazalo, da je otrok zbežal skozi okno in se zatekel k sosedom.

Najhujše opeklino je dobil sin Janez. Prestal je strašne muke že med prevozom v bolnišnico. (Baje so ga vsega gorečega, čim so ga izvlekli iz plamenečega hleva polili z vodo). Odnadalo mu je meso na nogah... V bolnišnici so ga vsega obvezali, kar je trajalo skoraj dve uri. Komaj pa so zdravniki končali svoje delo, je stromak izdihnil. Nevarne opeklino je dobila tudi starejša hčerka, ki ima posebno hude rane na glavi prsih in rokah. Pri reševanju je bila bosa. Njeno stanje je še vedno skrajno kritično. Tudi poškodbe matere so nevarne in do sedaj niti ena niti druga ni mogla dati nikakih pojasnil o neizgovornosti. Edino gospodar je ostal nepoškodovan. Bil je le delno zavarovan pri domači kmetijski zavarovalnici.

Kino Union, tel. 22-21
12.000 ljudi je doslej videlo ta film!
Ne zamudite!
Danes nepreklicno poslednjič
ob 16., 19.15 in 21.15
Mihajlo Strogov —
carjev sel

Velik škodljivec vinske trte

Letos se je pedic pojavil v izredno velikem številu

Pišce, 29. aprila. Bilo je pričakovati po letošnji mili zimi, da se bo pedic pojavil v večji meri. Ali da se bo pojavil v tako ogromni množini kakor se dozdaj nikoli, tega se ni nihče nadjal. Oklestil je doberšen del trsa, ki stoji zdaj gol kakor bi bilo pozeblo ali se preko zime posušilo. Pedic temeljito opravi svoje pogubonsko delo. Oči tako čisto izgleda, da so videti rane kakor z nožem povrtane. Pri svoji veliki požrešnosti je v stanu ena sama gosienica oklestiti 3 do 4 trse, preden dorase. Lahko si predstavljamo, kakšno škodo potem napravi na stotine gosienic kakor jih je letos bilo po naših vinogradih! Ljudje so jih sicer pridno obirali in uničevali. Toda le maločudo ima oči za ta pošel, kajti gosienico izborna varuje njena zaščitna barva, da sliči popolnoma suhi vitici trte.

Ze leta 1914, sem ljudi opozarjal na tega nevarnega škodljivca, toda našel sem ne le med kmeti, marveč celo med strokovnjaki malo razumevanja, ker ga po drugih vinorodnih krajih ni bilo. Poročal sem deželnemu odboru v Gradec. Ta me je napotil, da sem poslal škatico gosienic zavodu: »K. k. landwirtschaftl.-bakte-

riolog.-und Pflanzenschutz Stadion in Wien.« kjer so škodljivca določili in mi poslali fotografijo metulja samca in samice. Sporočili so mi tudi, da ta škodljivec napada trse samo še v nekem predelu Porenja, drugod pa ne. V tukajšnjih vinogradih se je pa pojavil kaj po rešavraciji kot »gosienica, ki oči piše.«

S šolarji 5. razreda smo takrat pridno obirali gosienice po bližnjih vinogradih. Nabrati smo jih čisto v eni uri po 100 in še več. Zanimivo je bilo, da je pedic nastopal takrat v večji množini le po vinogradih z južnozavetno lego, dočim ga no odprtih vinogradih z vzhodno in zahodno lego ni bilo dosti našti. Tudi višje ležečih vinogradov ni maral. To delo smo opravljali redno vsako pomlad do moje upokojitve 1927. leta. Pedica je bilo včasih več, včasih manj posebno tam, kjer smo ga redno uničevali. Obiranje pa je tudi edino uspešno sredstvo za zatiranje pedice, ki nastopa, ko se začnejo oči na trsu razvijati. Dorasla gosienica rjavosive barve je 3 cm dolga in debela kakor so bili nekdanji šolarški kamenčki. V zemlji se zabubi v riavo debelejšo in le 2 cm dolgo bubo, iz katere že v juliju zleti lepo sivo pro-

gast metulj. Ta leta le ponoči, se spari in samice odložijo svoja jajčeca posamez na trsje. V avgustu se najdejo že prav majhne gosienice, ki do trgatve dosežejo že 2 cm dolgoti. Preko zime si poiščejo varno skrivališče, bodisi v razpokah kolja ali v špranjah brajd in brajdnih stebrov. Baš ob brajda jih je bilo letos največ. Huda zima jih sicer dosti pokonča. Vseh pa nikoli. Ko se potem trta pomladi zbudi k novemu življenju, pride tudi pedic iz svojega skrivališča. Toplo sonce ga privabi že v februarju na svetlo, tako, da smo ga i letos kakor prejšnja leta nahajali ob rezatvi, ko je trta še »spalala«.

Naše najboljše pomočnice v zatiranju pedice so žuškojedne ptice, zlasti vse si-

Živahno dražbanje v porotni dvorani

Razprodani so bili razni sodno zaplenjeni predmeti

Ljubljana, 29. aprila. V bivši porotni dvorani ljubljanskega sodišča je od 9. ure dalje pa vse do polnočnega vršalo zelo razgibano življenje. Pa niso morda obsojali koga na smrt na vešalih! Drobno sporočilo v časopisih, ki je vabilo na dražbo po sodišču zaplenjenih predmetov, je privabilo obilo kupcev, ki vedno žive v veri, da na dražbi vse zelo poceni. Dražitelj si je kljub tej nizki ceni, ki živi v ljudski veri, mel roke nad dobro kupčijo. Onazovalce pa je ugotovil, da bi dobro prodal vsako, kdor bi z vsvo vredno in nevedno staro ropotijo vzprizoril dražbo. Zavrženi zakladi ne bi šli na boben, kakor se to žalostno pravi.

Današnja dražba na sodišču je namreč pokazala, da so žepne ure dosegle 30% višjo ceno, kakor tiste ure in lesketajoče, ki jih botri kupujejo svoje birmancev v trgovinah. Tudi navadni kovinski prstani so imeli zelo mnogo odjemalcev in so dosegli zlasti v začetku zelo visoko ceno. Največje zanimanje pa so vzbujali vsakakor noži, ki so jih interese dražitelj za ceno od 1 do 15 Din, ne da bi jih kakorkoli vznemirjali sledovi krvi, ki so se jih držali že celo desetletje, odkar so hudokrvni kranjski fantje z noži naskakovali svoje nasprotnike. Vsi predmeti, ki so bili danes ponudeni na dražbi, potekajo namreč iz let 1921. do 23. in predtavljajo imovino neznanih oseb, ki je bila kot pora delikti zaplenjena pri raznih grešnikih in je predstavljal vrednost izmed 1000 Din. Zato tudi ni manjkala serija čednih, tudi zelo dobro ohranjenih koles. V promet so šla le najmanj vredna, a novi lastniki se pač morajo robahati, da se bodo prevažali na vozilih, ki so jih pridobili za ugnešeno ceno od 40 do 160 Din. Večjo zanimivost na dražbi je predstav-

nice. Toda sinice navadno ne letajo po odprtih vinogradih, kjer inajo premalo kritja pred ujedami. Ni mi znano ali pedica napadajo tudi najzadnji.

Pripomniti pa moram, da pedic pomladi ni edini uničevalec trsa, — nahaja se tudi po breskvah, marelicah in malinah. A trsje napadajo tudi neke rumene kosmate gosienice, ponoči pa gole gosienice sov, ki so čez dan skrite v zemlji. Njihova škoda pa je neznatna, ker jih je prav malo. Večjo škodo povzroča majniakov hrošč — letos je hroščev leto — z objedanjem listja in grozdnih nastavkov osobito po vinogradih v bližini hrasovih gozdov. Nastavek grozda je letos dosti bolj pičel kakor je bil lani in sicer veposvobod tam, kjer je bil lani mraz in toča. V ostalem se nam pa ponuja mraz. 18., 19. in 20. aprila je padla temperatura na +3C. 26. aprila pa je bila ob vodah še slana. Nevarnost pozebe traja vse do 24. maja. J. Medved

15 milijonov škodelic!

Dobri župnik Kneipp, dalekovidni prvoboritelj prirodnega zdravilstva, je tudi s svojo Kneippovo sladno kavo pravo pogodil. Mar ne priča tega že 7 milijonov škodelic, ki jih samo v Dravski banovini vsak mesec popijejo? 7 milijonov škodelic

Kneippove sladne kave

zike, v prvi vrsti za nemščino, francoščino, italijansčino, češčino in bolgarsčino. Španske knjige, tiskane v Zemunu, so razširjene po vsem svetu. Delo v tiskarni se je v zadnjem času močno razširilo, ker ti skajo vse knjige za slepe v Bolgariji. Mnoge knjige gredo tudi na Češko.

Zadnja pot Josipa Šušteršiča

Medvode, 29. aprila.

Včeraj popoldne so na farnem pokopališču v Preski položili k večnemu počitku velerogca, posestnika in župana medvod-ske občine g. Josipa Šušteršiča. Ogromna udeležba vseh slojev prebivalstva od blizu in daleč je pričala, kako je bil pokojni spoštovan. Med pogrebi so bili: senator dr.

Marušič in narodna poslanca Rajko Turk in Albin Koman. Dolgoletnemu lovskemu družabniku in tovarišu je izkazal zadnjo čast tudi gasilski starosta Josip Turk. Zastopana so bila razna društva in korporacije, katerih član ali podpornik je bil pokojnik. Domače gasilno društvo ga je sprejelo na zadnji poti z močno častno četo. Zlasti številno je bila zastopana zelena bra-

KINO SLOGA, tel. 27-30

Danes ob 16, 19.15 in 21.15 poslednjič

Kraljevski valček

CAROLA HOHN — WILLY FORST

V tiskarni slepih v Zemunu

Sam si vzorno oskrbujejo duševno hrano

Zemun, konec aprila.

Dom slepih v Zemunu že davno ni več samo zavod za oskrbovanje in vzgajanje slepih revežev. Po svoji ureditvi po svojem duhu in po svojih ciljih je postal ta prostveni zavod nekaj tako visokega in pomembnega, da bi bil v čast tudi dosti bogatejšim in kulturnejšim narodom kakor smo mi. V domu slepih so združene razne šole in ustanove. Najnovejša pridobitev doma je šola, v kateri se odpravljajo govorni defekti urejene na so za razne druge učilnice in ustanove, da ne bi bilo preveč težko, če bi dom slepih imenovali vseučilišče za slepe. Posebno važno in pomembno mesto zavzema v domu tiskarna slepih. Ta tiskarna je urejena na Braillovem sistemu. Od ustanovitve te primitivne tiskarne je minilo samo nekaj let, da se je tiskarna slepih že delovala na pomembno mesto v Evropi. Po svoji velikosti kapaciteti in ureditvi stoji kot čisto takim tiskarnam v Franciji, Nemčiji in Avstrijski.

V tiskarni slepih v Zemunu se tiskajo knjige za osnovne in srednje šole najrazličnejše strokovne knjige, muzikalne ter znanstvene in zabavne knjige. Iz te tiskarne prihaja velika števila naslovov iz najrazličnejših ravnokrajnih za slove in predstavljajo knjižnico s tiskarno že vrednost preko 2 in pol milijona dinarjev.

Slepi mnogo čitajo ter močno hrepenijo po knjigi. Knjige za slove so romaniknjige iz navadnih knji. Slepi na tudi sami nišejo članke, pesmi, novosti in tudi cele knjige. Stalni stroji slepih tiskarjev so precej podobni stariim pisalnim strojem.

Mnogi gojenci doma slepih so postali iz vrstni tipografi, Naglica, s katero delajo pri svojih tiskarskih strojih se da meriti z izvežbanostjo najboljših strojelov. So nekateri, ki postavijo obilo gradiva brez vsake napake. Tudi matrice za tisk izdelujejo slepi, slepi je tudi korektor ki s prstom čita tekst ter ga primerja s stavkom. V tiskarno slepih pride kvečjemu iz onega drugega svetlega sveta mehaniki ali pa elek-trotehnik. Tudi v knjigovodstvu delajo slepi. Iz svetlega sveta je potrebna pomoč seveda tudi takrat kadar je treba tekst na-

JUTRI V KINU SLOGI: Premiera prvega v naravnih barvah

izdelanega plastičnega vefilma

Simfonija barv, eksotičnih španskih melodij v fenomenalni inscenaciji!

POLEG TEGA ŠE:

Milijonska opereta z najboljšim svetovnim plesnim parom: Fred Astair in Ginger Rogers

TA PROGRAM PREDVaja SEDAJ APOLOKINO NA DUNAJU ŽE 3 TEDNE!

LA CUCARACHA ROBERTA

rekovati iz navadnih knjig. Knjižnica slepih v Zemunu ima veliko število knjig naših in tujih pisateljev. Zastopani so Cankar, Mažuranič, Veselinski, Stankovič, Durčič, Nušič in mnogi drugi. Najnovejša delo tiskarne slepih je »Naše sreč. antologija jugoslovenske lirike. Prevedena je na esperanto in se je tako razširila celo do Avstralije.

Slepi imajo tudi svoj časopis, ki izhaja vsak šest teden. Časopis je tiskan tudi v esperantu in razširjen daleč po svetu. Esperanto ne najde nikjer zvestejših pristavev kakor pri slepih. Tako je med njimi razširjen, da se v tem mednarodnem jeziku tiskajo najrazličnejše knjige za slepe. To je najboljša pot, da se vse ljudje iste strašne usode po vsem svetu duševno spoznajo in zedinijo po Braillovem sistemu so tiskane tudi učne knjige za razne tuje Je-

tovščina, med katero je bil pokojni zaradi svojih pravičnih lovskih načel in družabno-stni izredno priljubljen. Zvezo lovskih društev dravske banovine je zastopal ravna-telj Ivan Zupan, lovsko društvo Ljubljano pa veletržec Mirko Stepic.

Pred hišo žalosti, v cerkvi in na pokopališču je zapel žalostnike medvodski pevski zbor. V sprevodu sta svirali domači godbi »Sora« in »Preska«. Ob odprtem grobu se je v imenu občanov, katerim je pokojni toliko let uspešno županoval, lepo poslovil podžupan Sešek, za Sokola pa je govoril br. Jaklič. V imenu lovcev se je s čustvenimi besedami poslovil Lenart Zupan. Zatem so lovci položili v grob smrekove vejice in je trikrat otono zadonel lovski rog. Slava spominu Josipa Šušteršiča!

Jutri premiera Kino Union!

Opereta veselih ciganskih melodij, velemestnega čara, romantike, smeha in zabave

VROČA KRI

Marika Röck
Paul Kemp
Hans Stüwe

Najzabavnejša
in najtemperamentnejša
veseloigra sezone!

Kakšna bodi osrednja bolnišnica?

Naj bo vzor sodobne medicinske znanosti!

Ljubljana, 29. aprila.

V svojem vnetem naporu, da pripravi idejno gradivo in zbere tudi del potrebnih gmotnih sredstev, je akcija za zgraditev nove bolnišnice izdelala tudi izčrpen elaborat o tem, ali bi bilo v resnici mogoče rešiti vprašanje na ta način, da se z večjimi investicijami, kakor predlagajo nekateri, povečajo in dogradijo zgradbe obstoječe občne državne bolnišnice. Osnutek, ki ga je sestavil ugledni strokovnjak na tem področju, upravnik umobolnice dr. Gerlovič, ugotavlja predvsem nujno potrebo, da se v Ljubljani zgradi v sebi zaokrožena, popolna, centralna bolnišnica z najmanj 1000 posteljami ter z vsemi potrebnimi oddelki, ustanovami in napravami, da bo lahko služila tudi kliničnemu študiju.

Bolnišnica mora stati na hitro in lahko dosegljivem kraju, h kateremu vodijo številne in udobne prometne žile iz vseh okrajev, predvsem pa iz središča mesta. To zahteva oziroma bolnike in ponesrečence, ki so jim včasih usodne minute. V tem pogledu lega sedanje bolnišnice ni. kakor ni ugodna, šentpetrška in Poljanska cesta, ki ji posredujejo zvezo s središčem mesta, nudita reševalnemu avtomobilu

zelo nevarne prometne probleme. A dasi se bolnišnica nahaja že nekoliko središča, je vendar za obiskovalce iz zahodnih in jugozahodnih delov mesta in za ambulantne bolnike zelo od rok. V klimatičnem pogledu je treba bolnišnici predvsem mnogo sonca, zavetja proti ostrim severnim in vzhodnim vetrovom in čim več svežega čistega, nepokvarjenega zraka. Sedanja bolnišnica je bila zgrajena leta 1894, na ozkem prostoru med Ljubljanko in Zaloško cesto, ki je proti jugu in jugozahodu zaprt z grebenom bližnjega Golovca in Gradu, proti severu in zahodu pa se odpira mizlim vetrovom. Krajeno običajni jugozahodni vetrovi ji po vrhu prinašajo pokvarjeni mestni zrak, prah in dim. Nizka lega ob Ljubljani je posebno neugodna zaradi megle, ki se pozimi pogostokrat kopiči po obeh bregovih Ljubljance, ko so severni, višje ležeči predeli mesta že zdavnaj iz nje. V 40 letih se je mesto razširilo preko bolniškega rajona in ga obdalo od vseh strani. Tudi industrija se je v veliki meri koncentrirala tod okrog: klavnic, tovarna za klet, usnjarn, kemična tovarna itd. Prav nič blagodejno ne vpliva — zlasti na težke in umirajoče bolnike — tudi zvonjenje šentpetr-

skih zvonov, ki ga niti z zaglavo lin ne bi bilo mogoče odpraviti.

Zemljišče, na katerem stoji sedanja bolnišnica, meri 60.000 m², kar ravno zadošča za 600 postelj, za kolikor je bila v načinu paviljonov zgrajena. Danes pa ima nad 900 postelj, namesto prvotnih 11 stoji na istem stavbišču 18 objektov, tako da na tem prostoru ni mogoče nikesar več zidati. Za novo bolnišnico s 1000 posteljami v blokovnem sistemu pa je potreben prostor 75.000 m², a z ozirom na potrebe klinike bi bilo treba izbrati večje stavbišče, vsaj 120.000 m². V okolici sedanje bolnišnice bi za zidavo prišli v poštev stavbišče šentpetrške kasarne, bivša drevosnica Kmetijske družbe na nasprotnem bregu Ljubljance in vrt ženske bolnišnice, kar znaša skupaj 46.000 m². Ti prostori imajo to napako, da posamič nobeden ne zadoštuje za izvedbo programa, a tudi kot celota so premajhni in preveč raztreseni. Notranji promet tako razširjene bolnišnice bi bil še bolj zapleten in neracionalen, skupna uporaba bolniških naprav bi bila močno otežena, deloma tudi povsem nemogoča. Prav tako imajo stavbišča v okolici vse tiste hibe, ki jih ima že zemljišče sedanje bolnišnice samo. Stavbišče šentpetrške vojašnice je od treh strani obdano od pranih cest in prometnega trusa. Ob Ljubljani je, kakor znano, projektirana električna hidrocentrala. Dre-

vesnica Kmetijske družbe leži v neposredni bližini vojašnice in je izpostavljena vsakdanjemu trusu kasarnskega življenja. Prav tako sta ji v najbližji soseski klavnic in sejmšče. Stavbišče na vrtu ženske bolnišnice je preveč oddaljeno, skrito in dosegljivo samo preko Zaloške ceste, kar bi občutno oviralo notranji promet.

Sedanja bolnišnica je zidana v paviljon-skem sistemu, ki je bil v rabi v predvojni dobi in je imel ta namen da se prepreči hišne infekcije med oddelki, že takrat se je poudarjalo, da je ta sistem neekonomičen z ozirom na gradbene stroške, posebno pa še z ozirom na sam bolniški obrat. Bolnišnica ima 2 velika paviljona (kirurški in interni) in 6 manjših poleg drugih gospodarskih in pomožnih poslopij. Vsi ti objekti se ogrevajo s centralno kurjavo starega sistema na paro. En sam parni kotel je nov, ostali trije so še od postanka bolnišnice in delujejo torej že preko 40 let, dasi ne bi smeli biti v rabi več kot 30 let. Za kurjavo se potrebuje drag premož kosovec, katerega potrošnja je zelo velika, vrhu tega pa preobremenjeni kotli ob ostrejših zimah komaj zmagujejo svojo nalogo. Če bi se v območju stare bolnišnice zgradil nov večji paviljon, n.p. na stavbišču šentpetrške vojašnice, bi moral dobiti lastno toplovodno kurjavo, kakršna je dandanes v rabi, ali pa bi se

moral centralna kurjava v vsej stari bolnišnici popolnoma na novo preurediti. Paviljoni, ki bi stali onstran Ljubljance ali na vrtu ženske bolnišnice, pa bi se s skupno centralno kurjavo sploh ne mogli okoristiti ali pa bi se z velikimi, povsem neracionalnimi investicijami. Stične težave so s prehrano in pranjem perila, saj sta bili kuhinja in pralnica prvotno zgrajeni samo za 600 bolnikov. V splošnem je treba pibiti, da je horizontalna razmaknjenost oddelkov v vsakem pogledu nesmotna in draga in ne prinaša nobenih koristi, niti v obrambi proti infekcijam. Nasprotno pa nas oči izkušnja, da je vertikalna izolacija v visokih blokih popolnejša, enostavnejša in cenejša. Gradnja visokih blokov ima poleg drugih številnih prednosti tudi to, da se pri njih po sistemu enostanske osvetlitve bolniških sob in s pridobitvijo visokih teras v popolnosti izrabiti zdravilna moč sončnih žarkov.

Z nikakršnimi adaptacijami in prezidavami se ne bi sedanji paviljoni dali usposobiti za kliničen obrat. Zato bi bilo izmetavanje denarnih vsot v ta namen neproduktivno in škodljivo. Velikega pedagoškega pomena je če je klinika zgrajena kot vzor sodobne znanosti in izkušnje ter nudi v tem oziru učeci se mladini pravilno predstavo, kakšna bodi moderna bolnišnica in njeni prostori. S krparjem pa ideala nikoli ne bo mogoče doseči.

V soboto, ob 8. uri v Kazini zabavni večer konservatoristov

Koncert

STRAVINSKI, Suitsa za mali orkester št. 1
MOZART, Divertimento št. 4 (pihalni trio)
PREVORŠEK, 2 in 3 stavek iz godalnega kvarteta,

Ples

Ronny-jazz
Buffet

Domače vesti

* Spomini na kralja Ureditelja v beograjskem vojnom muzeju. Beograjski vojni muzej ima poseben oddelek v katerem bo po poglavitni zbirki zbirke nacionalnih relikvij, ki bodo spominjale na mnoge važne dogodke iz življenja viteškega kralja Aleksandra I. Ureditelja. V posebnem oddelku so že kakor znano namestili avtomobil v katerem je umrl kralj mučenik, zdaj pa so pripeljali v muzej tudi hidroavion 5, v katerem je blagopokojni kralj letel nad Boko Kotorsko. Na trupu tega velikega hidroaviona je plošča z napisom: Let Nj. Vel. kralja Aleksandra I. dne 25. septembra 1925 nad Boko Kotorsko. Ko bo hidroavion montiran, bodo zanj v parku uredili poseben hangar.

* Vojaška imenovanja. V vojnem listu od 28. t. m. so med drugimi tudi naslednja imenovanja: Za vršila dolžnosti referenta inženjerskega štaba v Sibeničju inž. kapetan I. r. Franjo Remec; za vršila dolžnosti pomočnika komandanta I. letalskega polka major Ferdo Gradišnik; za vršila dolžnosti pomočnika komandanta 4. letalskega polka major Gustav Koracin; za vršila dolžnosti pomočnika komandanta 6. letalskega polka major Franjo Piric; za vršila dolžnosti komandanta pilotske šole 7. polka major Hinko Hauer; za komandanta 1. balonske baterije kapetan I. r. Egon Žitnik; za referenta sanitete III. armijske oblasti sanitetni brigadni general dr. Anton Hočevar; za vršila dolžnosti pomočnika načelnika generalštaba moravske divizijske oblasti major Stefan Kos; za referenta inženjerje IV. armijske oblasti inž. polkovnik Konrad Tobis; za vršila dolžnosti upravniškega oddelka vojnog-tehničnega zavoda višji vojaški uradnik IV. razreda Ivan Kavšek in inž. major Karlo Skubec.

* Nori inženjerji. Na tehniški fakulteti univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani so bili diplomirani za inženjerje kulturno tehniške stroke gg. Čuček Ivan, Središče, Dimitrijevič Dragoljub, Kragujevac, Lah Fran, Loče, Vovod Avgust Maribor in Vrstovšek Božidar, Maribor. Na geodetskem oddelku pa Pohar Jože iz Radeč za geodeta.

* Promocija. Včeraj je bila promovirana na zagrebškem vseučilišču za doktorja vsega zdravilstva gg. Vela Plesničarjeva iz Ajdovščine. Čestitamo!

* Askerčeva proslava. Povodom 80letnice rojstva velikega pesnika realista Antona Askerca se bo vršila 10. maja v njegovem domačem kraju Rimskih Toplicah. Zvezana bo z ljudsko veselico. Proslavo organizira Jugoslovensko napredno društvo »Jadranc«.

* Avstrijski konzulat v Ljubljani v petek 1. maja zaradi državnega praznika zvezne države Avstrije ne bo uradoval.

DAME! TRAJNO ONDULACIJO z aparatom, ki dopušča tok samo 24 voltov, popolnoma varno, izvršuje frizerski salon »FRANK« ZELJARSKA UL. št. 11. Kolesarja, Trnovo.

* Razpis ustanov dr. Turnerja. Univerzitetna uprava v Ljubljani razpisuje za študijsko leto 1936-37 dve ustanovi dr. Pavla Turnerja, vsako v višini 36.000 Din, namenjeni za enega jurista in enega filozofa slovenske narodnosti, ki sta položila državne (diplomske) izpite ter si pridobila doktorat na ljubljanski univerzi. Ustanove imajo namen, da se omogoči najprej inženjerskim inženjerjem, ki so diplomirali na ljubljanski univerzi, da nadaljujejo strokovne študije in da si obenem pridobijo one splošne in družbene izobrazbe, ki je znak omikanega in kulturnega človeka. Prošnje s potrebnimi dokazili o izpiti, doktoratu ter o jezikovnem znanju je vložiti na rektoratu najkasneje do 31. maja 1936. Podrobnejše določbe ustanovne listine so razvidne iz razpisa na desekah rektorata ter filozofske in juridične fakultete.

* V proseh tujkega prometa. Zveza za tujski promet v Sloveniji sporoča, da bodo od 15. maja naprej v skupnih uradnih prostorih na območjih postajali v Mariboru in Jesenicah opravljali istočasno policijske formalitete in carinsko pregledovanje jugoslovanski in avstrijski uradni organi. — Finančno ministrstvo je izdalo nalog, s katerim dovoljuje obsejnim kontrolnim organom izdajati ponovne turistične vizume za vstop v našo državo onim inozemcem, ki prebivajo pri nas kot turisti in ki delajo kratke izlete v inozemstvo. Tak vizum za vrnitev dobijo potniki proti plačilu 10 Din. že v naprej, ko prekoračijo mejo.

* Telefon Jesenice-Rumunija. S sklepom ministrstva za pošte je odprt telefonski promet med Jesenicami na Gorenjskem in vsemi mesti v Rumuniji. Takšna enota običajnega razgovora znaša 5-40 zl. fr., ne računajoč romunsko takso ki je odvisna od kraja, s katerim se govori. Razgovori se lahko vrše od 1. maja naprej.

* Smrt uglednega slikarja. V Zagrebu je umrl po dolgi bolezni znani akademski slikar prof. Ignjat Job ki je bil star komaj 41 let. Pokojni slikar je bil duhovniški rojak in absolvent zagrebške umetniške akademije. Svoja dela je razstavljal na mnogih izložbah doma in v inozemstvu ter dosegel lepe uspehe.

* Prva veterinarska ambulanca v Jugoslaviji. Po privatni iniciativi ustanovlja zagrebška veterinarska fakulteta veterinarsko ambulanco, ki bo prva v naši državi. Gradnja je bodo po načrtih šole narodnega zdravja v vasi Oborovu na levi obali Save.

* Mezdna borba delavcev tovarne »Tivare« v Varaždinu je v tovarni »Tivare« stopilo v stavko okrog 700 delavcev konfekcijske stroke. Med delavskimi skupinami in podjetjem se vršijo pogajanja, posredujejo na tudi za-

stopniki banske uprave. Če pogajanja ne bodo uspela, se bo stavka razširila in bo stavkalo okrog 2300 delavcev. V konfekcijski tovarni »Tivare« se gibljejo mezde med 2 do 8,75 Din na uro. Izučeni krojači dobivajo 4,60 do 7 Din življaja po od 3 do 4,60 na uro, dočim so ostali delavci ki jih je okrog 1600, plačani v povprečju po 3,75 na uro. Kakih 700 delavcev pa ima mezde od 3,75 Din. Najnižja mezda za nekvalificirane delavce znaša 1 Din na uro. Vodstvo tovarne zatrjuje, da je ta minimalna mezda veljavna samo za čas, dokler delavci niso popolnoma uvedeni v delo.

* Pred zaključkom stavke stavbniških delavcev v Sarajevu. Dela na vseh stavbah Sarajeva in okolice potivajo že 18 dni, ker so, kakor znano, stavbniški delavci kompaktno stopili v stavko. Bilo je že več pogajanj, ki pa, kakor je »Jutro« že poročalo, zaradi nepopolnosti obeh strani niso rodila nobenega uspeha. Zdaj so delodajalci popustili in pričakuje se, da bo likvidirano veliko mezdno gibanje. Podjetniki so sprejeli deveturni delavnik in pripravljeni so tudi plačati kvalificiranim delavcem po 6 do 7 Din na uro, nekvalificiranim delavcem pa po 2,50 Din na uro. Kvalificirani delavci so s ponudbo zadovoljni, nekvalificirani pa zahtevajo na uro po 2,75 Din. Če bo sporazum dosežen tudi z nekvalificiranimi delavci, bo konec stavke.

* Mezdne poljedelskih delavcev v Voivodini. Že več tednov se vodi v Voivodini resna akcija za reguliranje odnošajev med poljedelskimi delavci in delodajalci. Iniciativo te potrebne ureditve so dali zastopniki delavcev in kmetov ter predstavniki občin. V nekaterih občinah je že prišlo do sporazuma in so že določene minimalne mezde za poljedelska dela. Minimalna mezda dela do 1. maja je bila določena s 15 Din dnevno za čas od 1. maja naprej pa dnevno 20 Din. V času žetve znaša dnevna mezda 30 Din, pri spraviljanju koruze 20 Din brez hrane, ali 15 Din s hrano. V nekaterih občinah so si izgovorili delavci tudi del zaslužka v pridelkih. Dnevni mezdi v denarju odgovarja poleg hrane 25 kg pšenice. Določili so tudi delovni čas, ki traja med sezono od 5 jutraj do 7 zvečer z opoldanskim odmorom za kosilo.

* Velika dobrotnica južnosrbskih šol in dijakov. Nedavno je umrla vnujinka legendarnega vojvode Cincar-Janka iz Ohrida, ga. Bosiljka Janičeva, ki se je že v dobi svojega življenja izkazala kot velika dobrotnica šolstva v Južni Srbiji ter raznih prosvetnih ustanov in dobrodelnih društev v Beogradu. Pri filozofski fakulteti in učiteljski v Skoplju je ustanovila sklade, iz katerih se vsako leto na praznik sv. Save dijakom izplačujejo lepe nagrade za razprave iz zgodovine in etnografije Južne Srbije. Srbski akademiji znanosti pa je po svoji smrti zapustila 3.100.000 Din in veliko zemljišče ne Terazijah z določilom, da se iz teh sredstev ustanovljajo osnovne šole in Južni Srbiji ter urejajo stanovanja za učitelje. V svoji oporoki se je spomnila s bogatimi volili tudi raznih dobrodelnih društev v Beogradu in Cipriji ter društva za graditev hrama sv. Save.

* Usta kot vhod organizma je treba vestno negovati. Odolova usna voda čisti temeljito ter odpravlja neprijeten dihal. Odolova usna voda čisti tudi med zobmi, je ekonomična pri uporabi ter ima dober okus. Razen tega vsebuje Odolova usna voda poleg antiseptičnih sestavin tudi ekstrakt talzama, ki dobro učinkuje proti zrahljani zob in krvavenju dlesni.

* Pri zaprtju motnjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec naravne Franc Jozefove grenčice.

* Ena srce — ena radenska

* Tovarna JOS. REICH sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo

Iz Ljubljane

u— Zorko Prelovčev jubilej. 25-letnico svojega neumornega dela pri Ljubljanskem Zvonu proslavi eden najpogostejših slovenskih dirigentov in skladateljev g. Zorko Prelovčev v petek 8. maja na koncertu v Filharmonični dvorani na katerem se bodo izvajale izključno le njegove skladbe. Že danes opozarjamo na ta večer. Vstopnice se dobe v knjigarni Glasbene Matice.

u— Poljski narodni praznik. Dne 3. maja praznuje republika Poljska svoj narodni praznik konstitucije tretjega maja. Sprejema na konzulatu ne bo.

u— Za vsakogar nekaj. Vsi, ki se bodo udeležili zabavnega večera konservatoristov v soboto 2. maja v Kazini, bodo prišli na svoj račun. Koncertni publiki se bodo predvajala dela Stravinskija, Mozarta in našega mladega skladatelja Uroša Prevoršeka. Konservatoristijski orkester, v katerem so zastopani vsi orkestralni instrumenti, bo zaigral Stravinskija »Suitsa« za mali orkester št. 1. Gg. Raubar. Pogledšek in Turšič pa bodo izvajali Mozarta »Divertimento« št. 4 za pihalni trio, ki ga tvorita dva klarineta in fagot. Te vrste kognorne glasbe slišimo pri nas malokdaj, zato bo ta trio še posebej zanimal koncertno občinstvo. Nato bo konservatoristijski kvartet gg. Prevoršek, Burger, Dermelj, Šivic, zaigral drugi in tretji stavek iz Prevorškovega godalnega kvarteta in sicer »Andante amoroso« in »Vivace«. Po koncertu pa se bodo uveljavili plesalci in plesalke. Izrazil bo izvrstni, neumorni in tokrat kompletni Ronny jazz. Buffet bo dobro založen in urejen tako, da

se bodo udeleženci večera počutili tako prijetno, kakor da bi bili na veliki intimni domači zabavi. Začetek bo ob 8. uri.

u— Zbirke vseh oddelkov Narodnega muzeja bodo od prihodnje nedelje (3. maja) dalje odprte vsako nedeljo od 10. do 12. dopoldne za splošen brezplačen poseet. Občinstvu je na razpolago tiskani vodnik in tolmach po zbirkah kjer so razstavljene razen tega tudi nekatere najnovejše pridobitve (n. pr. Grebenčeva kolekcija domače obrtnosti, srednjeveška slikana okna, tako zv. devinski kapiteljski vrh iz l. 1591 z emajlno slikarjo, vitrina z jugoslovensko numizmatiko, lužniškosrbska in belokrajinska narodna noša, več predmetov ljudske pa tudi umetne plastike in raznih razdobij, prazgodovinska situla s torevitično okrašenim pokrovom, edinstven hallstattski oklep z mečem in drugim posojem, izbor iz me okenburške arheološke zbirke, izumrla barška fauna, jadranska fauna, biološka skulptura in i. t. d.

u— Občni zbor najstarejšega ljubljanskega društva. Pri Cinkoletu so se v torek zvečer zbrali na svojem rednem običnem zboru člani Društva ostrorelcev. Zborovanje je vodil strelski glavar Jean Schrey ki se je v toplih besedah spominjal tudi smrti zaslužnega društvenega tajnika prof. Petra Zmitka, nato pa je sodni nadsvetnik dr. Adolf Kaiser podal izvršno delovno poročilo. Med drugim je društvo lani temeljito popravilo svoje poslopje pod Rožnikom, kjer so napravili novo stredo in v glavnem uredili tudi vse strelišče. Pod strelščem bi bilo treba nad nedavno razširjeno cesto regulirati obrobni svet, kar pa je naloga mestne občine ki mora stremeti za tem, da se polepša tamošnja okolica. Pri dopolnilnih volitvah je bil namesto pokojnega prof. Zmitka izvoljen v odbor Minko Heinrihar. Za novega tajnika je bil določen višji sodni svetnik Anton Mladič za strelskega mojstra Heinrihar, za gospodarja dr. Kaiser, za blaginjaka Anton Schuster. Na koncu je bil določen še strelski spored za tekoče leto. Glavna streljanja bodo 3. 10., 21. in 24. maja, deloma dopoldne, deloma pa popoldne na društvenem strelšču Pod Rožnikom.

TRAJNO KODRANJE

IZVRŠUJE Z NAJBOLJSIMI APARATI IN PREPARATI, ZANESLJIVO DOBRO IN BREZ NEVARNOSTI PO ZMERNI ZNIZANI CENI — DAMSKI ČESALNI SALON

GJUD ALEKSANDER

LJUBLJANA — KONGRESNI TRG 6 (ZVEZDA poleg kino MATICE)

u— Sestanek vseh hišnih posestnikov iz Zgornje Šiške in Dravlj. Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani bo priredilo sestanek vseh posestnikov starih in novih hiš v torek 5. maja ob pol 8. zvečer z Zgornji Šiški v restavraciji »Triglava« na Celovski cesti. Na sestanku bo predaval predsednik Ivan Frelih o raznih davčnih in drugih stanovskih zadevah. Vabljeni so vsi posestniki iz tega okraja.

u— Sokol I na Taboru si je nadel nalogo, poživiti družabnost med članstvom ljubljanskih »sokolskih društev«. Zato bo v bodoče priredil večkrat kak družaben večer z godbo, petjem in drugim razvedrilom. Prvičkrat vabi sedaj na Tabor vse brate in sestre na družabni večer s plesom, ki bo v soboto ob 8. ur, t. m. da se bodo vsi njegovemu vabilu odzvali.

u— Prirodoslovno društvo priredi v soboto ogled mestne plinarne. Vabljeni so vsi člani in prijatelji društva. Zbirališče pred plinarno ob 15. uri.

PROTI TRDI STOLICI IN MEMORIOIDOM, SPREMILJANIM S PRITISKOM KEVI, MOČNIM UTRIPANJEM SRCA, GLAVOBOLU, je naravna

FRANZ - JOSEFOVA

grenčica že davno preskušeno domače sredstvo. Prava

FRANZ - JOSEFOVA

voda deluje milo in zanesljivo odpira, a poleg tega niti v zastarelih primerih ne odreče.

Ogl. reg. št. br. 16485/36

u— Umrl je snopi po daljšem trpljenju v Strelški ulici g. Tomaž Einspieler, višji sodni svetnik v pokouju. Dan in ura pogreba bosta določena kasneje. Nadajlje je umrl g. Ferdinand Fargi, mestni delavec v pokouju. Pogreb bo jutri ob 16. izpred bolnišnice mrtvašnice. Pokojnima blag spomin, žalujotim naše iskreno sožalje!

u— Maša zadušnica za pokojno go. Ano Anžičevo bo danes ob pol 8. jutraj v župni cerkvi sv. Petra v Ljubljani.

u— Recitacijski večer. Na predvečer desete obletnice smrti pesnika Srečka Kosovelca dne 26. maja priredi Slavistični klub v dramskem gledališču recitacijski večer sodobne slovenske lirike, ki bo posvečen pesnikovu spominu in na katerem bodo brali iz svojih del vsi najvidnejši predstavniki povojne slovenske poezije. Opozarjamo kulturno javnost še sedaj na to edinstveno prireditev ter obenem prosimo vsa društva in ostale prireditelje, da se ozirajo na datum.

u— Vzgojni pomen psihoanalize. Pedagoški klub ljubljanske univerze priredi ob osemdesetletnici S. Freuda, početnika psihoanalize, jutri v petek ob 18. v minevalski predavalnici univerze predavanje: »Psihoanaliza in vzgoja.« Predava stud. phil. St. Kociper. Vabljeni vsi, ki se zanimajo za sodobno vzgojo! Vstop prost.

u— Sokolsko društvo Ljubljana-Više priredi v nedeljo 3. maja članski izlet v Višnjo goro in na Polzevo. Zbirališče ob 6. jutraj pred spomenikom na Glinčah. Odhod ob 7-20 z glavnega kolodvora. Vozna polovica in stane tja in nazaj ca. 13 Din. Upriča.

u— JNAD Jadran. Drevi ob 20. bo v lokalni predavanju g. prof. Ljube Jurkoviča: Predgovor o mladini. Predavanje je obvezno za vse člane. Vabljeni tudi člani »Edinstva«.

u— JNAD Jadran; ženska sekcija. Danes ob 14. strogo obvezni članski sestanek ženske sekcije s predavanjem o prvi pomoči. Vabljeni tudi članice »Edinstva«.

u— Delavsko prosvetno in podporno društvo »Tabor« ima drevi ob 20. svoj redni članski sestanek v kemični predavalnici na realki v Vegovi ulici. Pridite vsi točno!

u— Redni občni zbor Muzijskega društva za Slovenijo se bo vršil danes ob 17. v čitalnici Narodnega muzeja z običajnim dnevnim redom.

Modni salon J. Jelovšek — Ljubljana,

sporoča, da je preselil svoj atelje iz KONGRESNEGA TRGA št. 8

v Gledališko ulico 14. pritličje, (vogal GAJEVE ULICE 12 — Dukičev blok)

ter se priporoča za cenj. naročila.

u— Reklamirajte vabila! Vsi, ki se namestavajo udeležiti koncertno - zabavnega večera ljubljanskih konservatoristov v soboto 2. maja v Kazini in pomotoma niso prejeli vabil, so naproseni, da jih reklamirajo v pisarni združenja ljubljanskih konservatoristov na drž. konservatoriju v Vegovi ulici.

u— Dom visokošol — univerzitetno društvo. Na svojem izrednem običnem zboru so v »Domu visokošol« organizirane študentske sklenile, da prilagode svojo organizacijo predpisom nove univerzitetne uredbe. Sprejelo se soglasno nova, uredbi prilagojena pravila in poslovnik, ki so ga zelo izčrpno preštudirale in sestavile z vso vestnostjo. Poleg tega se je na tem večeru obravnavalo več važnih vprašanj iz delovnega programa društva. Študentke se hočejo poleg že objavljenega obširnega načrta še posebej zanimati za vsa mladinska vprašanja, ki se jim žele posvetiti tudi s praktično vzgojne strani in so si začetle že konkretne smernice. Želimo jim mnogo uspeha, predvsem v njihovem internem organizacijskem in samovzgojnem delu.

u— Opozorilo! Obveščamo gospodinjke, da se vrše vsak petek zvečer ob 20. v Radion poslovalnici na Mestnem trgu predavanja o pravilnem hranjenju z Radionom. Vabimo vse tiste gospodinjke ki so že dan zaposlena, da se v lastnem interesu udeležijo teh večernih predavanj in da oridejo drevi ob 20. v Radion poslovalnici.

u— Razstava »Sodobne gospodinjke«. VI. gospodinjko-gospodarske prireditve Zveze gospodinj na spomladanskem velesjemu bo pokazala izrazit obraz hotenja današnje slovenske gospodinjke. ki hoče biti dobro poučena o vseh gospodarskih vprašanjih. tičofih se rodilne in vsakega posameznika. Ni gospodinjkin vseeno, ako nepravilno trkajo brezposelni na njena vrata. Zato naj bi bila ta razstava tudi kazipot naši mladini, saj je le v skupni samopomoči rešitev toliko in toliko eksistence. Gospodinja je tista, ki lahko najzgodnejše podpira domačo obrt in industrijo. Z zahtevu po dobrih izdelkih se dviga veselje do natančnega vestnega dela. Ob dobro premišljeni opremi g. arh. Mesarja in ob režiji šef-režiserja g. prof. Šesta bo razstava »Sodobna gospodinja« zopet on most, ki naj veže konsumenta in producenta v harmoničnem izmenjavanju denarja in blaga. Gospodarski krogi z vedno večjim zanimanjem slede gibanju Zveze gospodinj.

Elitni kino Matica — Tel. 21-24

DANES ob 4., 7½ in 9½ uri PREMIERA VELESENZACIJE

CIRKUS BARNUM

Početek in razvoj največjega in prvega cirkusa sveta. — Senzacije katere lahko pričara samo kamera filmskega operaterja.

u— Krasna vožnja z novim avtomobilom iz Ljubljane na Sušak. Posebno ugodna cena 125 Din iz Ljubljane na Sušak in nazaj. Avtomobil vozi dnevno iz Ljubljane ob Miličič ob 6 in pol jutraj, ob 12. je že na Sušaku. Ob 14.30 gre s Sušaka in je ob 20. v Ljubljani. Voz je zelo dobro konstruiran, vozi zelo mirno in brez treslajev. Predprodaja vozniških listkov in vse informacije v Ljubljani pri biljetarnici Putnika v hotelu Metropol (Miklič) tel. 33-84, na Sušaku pa »Aeroput«.

u— Znamerjenj nasadi pred dramskim gledališčem marsikoga zbeždejo v oči. Na vsak način je treba ograji in nasadom posvetiti malo več pozornosti s čimer to prav gotovo ustrezno številnim mimoidočim in obiskovalcem gledališča. Taka skrb bo veljala manj denarja nego dobre volje.

Iz Celja

u— Drevi bo predaval dr. Širokov o Abesiniji. Pod okriljem Ljudskega vseučilišča bo predaval danes ob 20. v veliki dvorani Narodnega doma bivši osebni zdravnik abesinskega cesarja Haile Selasija Bolgar dr. Jovan Širokov o svojih doživljajih v Abesiniji in na abesinskem dvoru v teku svojega štiriletnega bivanja v tej deželi. Pokazal bo mnogo lepih skioptičnih slik.

u— Koncert komorne glasbe. Ki ga bo priredila Glasbena Matica v Celju dne 7. maja v Mestnem gledališču, bo obsegal uvodoma po en kvartet iz znamenite skupnine Jos. Haydna ki je izpopolnil sonatno obliko, kakršna je danes, in ki ima velike zasluge za ustanovitev individualizirane oblike posameznih kvartetnih glasov z uvedbo tako zvanega tematičnega principa v tej zasedbi. Drugi del sporeda bo obsegal romantike: Dvořakov op. 16, nordijska Griega in Rusa Borodina. Predprodaja vstopnic bo od jutri dalje v knjigarni V. Goričarja vdove.

JUTRI VSI NA PLES V NARODNI DOM.

u— »Prva legija«. Ljubljanska drama je uprizorila v torek Lavaryjevo svojevrsno duhovito, globoko in učinkovito dramo iz jezuetskega življenja »Prva legija« v izvrstni režiji g. C. Debevea. Umetniško izdelane in pretehtane slike so ustvarili gg. Debevec (rektor), Kralj (p. Mark), Skrbinec (zdravnik), Levcar (p. Edvard) in Lipah (župnik). Tudi ostali igralci so se potrudili. Posebej je treba omeniti malega Starčiča, ki je igral desetletnega Jimma izredno ljubko, naravno in priščno. Igra je doživela v Celju velik uspeh. Prihodnje gostovanje ljubljanske drame bo v torek 5. maja ob 20. uri. Gostje bodo uprizorili Ostrovskega učinkovito komedijo »Gozde«.

u— Licitacija za regulacijo Savinje. Kr. banska uprava v Ljubljani je razpisala za 23. maj prvo oferto licitacijo za nadaljevanje regulacijskih del na Savinji pod Celjem. Letošnja dela so proračunana na 2.474.010 Din. Lani se je delo pričelo že v začetku marca, letos se je vse to žal zakasnilo, tako da obstoji nevarnost, da se dela ne bodo mogla pravočasno dovršiti.

u— Kolašice vjudno vabijo v soboto ob 20. na ples v Narodni dom. Obleka poljubna. Jazz prvovrsten Nagodejev. Vstopnina 10 Din.

u— Avtomobil ga je povozil. V noči od torika na sredo je neznan oseben avtomobil na cesti Celje-Laško povozil 60letnega brezposelnega peka Alojza Terška iz Celja. Teršek je dobil poškodbe na glavi in notranje poškodbe. Prepeljali so ga v bolnišnico.

u— Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30 vefilmski »Jekleni orlic in zvočni tednik«.

Iz Maribora

u— Konferenca zavarovancev OUZD je bila v torek zvečer v dvorani Ljudske univerze. Navzoči so bili mnogi obrtni zaupniki ter zastopniki delavskih organizacij. SUZOR je zastopal bančni ravatelj Lekan. Delavsko zbormo Ceh. OUZD pa Vostnar. Izvršno poročilo o gospodarskem ustroju OUZD in socialnem zavarovanju je podal upravitelj mariborske ekspoziture g. Ste-novec. Poudarjal je koristi socialnega zavarovanja, ki ga izvajajo okrožni uradi v korist delavskega in narodnega zdravja. Sledila je izčrpna debata.

u— Maribor hoče boljše poštne zveze. Na članek, ki smo ga objavili 22. t. m. v »Jutru«, nam je poslalo pošto ravnateljstvo naslednje pojasnilo: Ambulantna pošta Maribor-Zagreb 29 ne bo ukinjena, temveč se preloži v vlak šte. 525-625, odhod iz Maribora ob 18. uri. S tem, da v vlaku šte. 515 ne to amb. pošte, ne bo nobena pošta na progi Maribor-Zidani most prejela svojih pošilk kasneje kakor danes. Zvečer v Mariboru oddane pošiljke bodo dostavljene povsod prihodnje jutro in ne odgovarja istini trditve, da se bodo odpravljale iz Maribora šele naslednji dan s popoldanskim brzim vlakom na Zidani most. Na progi Maribor-Beograd je obvečala direktna amb. pošta v brzem vlaku ki odhaja iz Maribora ob 13.58, ki je bil to direktan brzi vlak do Beograda, dočim obstoja da-danes zveza le do Zagreba. Zato se prekartirala iz inozemstva z vlakom D 181 došla pisemska pošta v Mariboru in se odpravi ob 18. uri na Zidani most na brz vlak šte. 5, ki je edina večerna in nočna zveza proti Beogradu z zvezo na vse stranske proge; pošiljke prispejo istočasno na dostavo, kakor če bi se odpravljale iz Maribora ob 13.58. Ker predajajo stranke pakete v glavnem v popoldanskem urah, bi amb. pošta v popoldanskem brzem vlaku iz Maribora ne

bila izkoriščena, ker tudi paketi iz inozemstva prispevajo zvečer. Da pa se pospeši odprava paketov iz Maribora in Celja, bo obvečala amb. pošta Maribor-Zagreb 29 po novem voznem redu v vlaku šte. 525-625, odhod iz Maribora ob 18. uri, ki bi ime-la v Zagrebu priključke proti Sušaku, Splitu, Osijeku in Beogradu, s čimer bo precešen del paketov za pošte onstran Zagreba dostavljen en dan prej. Po dosedanjih zvezah prispevajo paketi v Zagreb šele naslednje jutro po predaji. Iz navedenega je razvidno, da je poštna uprava predvidela spremembe v prometu amb. post na progi Maribor-Zagreb v svrhu zboljšanja odprave pošilk, ne da bi pri tem bili prikrajšani kraji na progi Maribor-Zidani most.

u— Praktični učiteljski izpiti so bili v dneh od 20. do 27. t. m. pod predsedstvom direktorja Kadunca na mariborski državni učiteljski šoli. Izpiti so napravili: Ljudmila Burja iz Strukovcev, Amalija Čede iz Pristove, Nada Gašček iz Tapanja, Irma Hojer iz Sv. Jurja ob Taboru, Miran Kolšek iz št. Janja na Dravskem polju, Anton Kosi iz Beltincev, Stanko Mikuz iz Sv. Pavla pri Prebrodu, Tatjana Novakova iz Martjančev, Ivan Pepelnjak iz Nove Cerkev, Ervin Rottman iz Sv. Jurja, Ivan Serajnik iz Sladkega vrha, Rudolf Strnad iz Tinja. Dve kandidatinji ter en kandidat so bili reprobirani.

u— Nova štirinadstropna palača. Na-sproti kolodvoru bo »Ljudska samopomoč« gradila štirinadstropno stanovanjsko hišo. Mestni gradbeni urad najprej načrtov ni odobril, češ da je predvideno dvoristično po predpisih premajhno. Banska uprava pa je pritožbi »Ljudske samopomoč« ugodila, tako da bodo v kratkem pričeli z gradbenimi deli. Nova reprezentativna stavba bo za Maribor velika pridobitev.

u— Ni za mladino. Tukajšnja šolska vodstva so prepovedala svojim gojencem posecati predstave Kranjčeve drame »Dil- rektor Čampas. Ob premieri je bilo dijaško stojišče še natrpano zasedeno.

u— Studenška občinska politika. Te dni je bila druga redna seja novega studenškega odbora, na kateri so se takole formalni posamezni odseki: v obrtni odsek so bili izvoljeni. Kumperščak, Omulec, Papež, Pee in Filipančič. Šolski od

a— Vagonarje deložirajo. Mestna občina je sodno odpovedala osmim družinam, ki stanujejo v vagonarski koloniji, češ da niso pristojne v Maribor. Baje bodo sledile nadaljnje odpovedi.

a— Ogromne količine polvež za Francijo. V obmejnih predelih, zlasti v Prekmurju so pričeli agentje kupovati polvež, ki so namenjeni za Francijo. Poleg drugih trdjk bo izvozila v Francijo tri vagone polvež trdka Bouvier iz Goraje Radgona. Cena polveža je 1.25 Din za kilogram.

a— Prebiden in izpropan. Neznani napadalcii so prizadeli 34 letnemu delavcu Juriju Gobcu sedem nevarnih zabojačev v glavo in obeh rokah, nato pa so mu nezvestnemu odvzeli uro, kloboč in nekaj gotovine. Gobec se zdravi v splošni bolnišnici.

a— V studenški ljudski univerzi bo drevi zaldjučno predavanje v letošnji sezoni. Predaval bo ob pol 20. g. Rupert Lintner o »Čudežih narave in izletu v pravadnost. Skioptične slike! Po predavanju občni zbor.

a— Gradnja novega broda pri Mariborskem otoku. Poročali smo že o iniciativi posestnika Martina Koblarja, ki bo gradil brod na studenški strani do Mariborskega otoka, preko katerega je potem podana zveza na drugo obalo. O zadevi je razpravljala na nedavni seji tudi studenški občinski odbor, ki je že dal zadevni pristanek. V bližnjih dneh bo posebna komisija banske uprave izvršila ogled na licu mesta. Tudi so prizadeti posestniki že dali svoj pristav-

Občni zbor Društva Slovencev v Beogradu

Beograd, 26. aprila. Snoči se je vršil občni zbor Društva Slovencev v Beogradu. Prisotnih je bilo okoli 350 članov. Nekoliko stotno. Občni zbor je otvoril predsednik društva dr. Vinko Zorc, ki je pozval na zborovalce, predlagal overovateja zapisnika in presei nato na dnevni red. Spominjati se dveh umiranih članov, Jožeta Sajana in Marje Ferjančičeve, je poročal o društvenem delovanju po občnem zboru, ki se je vršil 30. novembra t. l. Društveno članstvo, ki je šlo tedaj 338 članov, je naraslo do sedanjega obnega zboru na 592. Upravni odbor je imel 17 sej. Knjižnica, ki je začela posloovati 1. januarja z 240 deli, jih ima sedaj 377. Čitalnica prejema 25 listov, dnevnikov, tednikov, ilustracij in revij. Akademski odsek je narasel od 21 na 70 članov in je imel 21 sej in sestankov. Priredil je lepo uspešno akademijo in se je od dohodkov te akademije določilo 7000 Din za podporo uobimni akademikom. Dramski odsek je uprizoril Cankarjevega »Kralja na Betanovcu«. Gospodarski odsek je dovršil pripravljala dela za ustanovitev stavbnice »Zoruga« Slovenski dom, kateri je naloga, da zgradi v Beogradu dom, ki bi bil zbirališče in središče vseh beograjskih Slovencev. Pevski odsek šteje 22 članov. Nastopil je na Miklavževem, Silvestrovem in Askerčevem večeru ter v beograjskem radiu. Prireditveni odsek je priredil Miklavžev in Silvestrov večer ter predstavitni ples. Propagandni odsek se je bavil z reklamno za društvene prireditve, pridobivanjem članov, sestavljanjem katastro beograjskih Slovencev, a skupno z gospodarskim pripravila izdajo adresarja beograjskih Slovencev in ustanovitve društvenega glasila. Prosvetni odsek je priredil pet predavanj ter Askerčev in Gregoričev večer. Socialni odsek je posredoval službe in podpore, ostalo delo pa je skoraž v celoti prenesel na Slovensko žensko društvo, ki je podpiralo revne beograjske Slovence s hrano, obleko, kurjavo in tupačami tudi z denarjem. Predsednik je izrekel ženskemu društvu najiskrenejšo zahvalo.

V nadaljnjem poročilu je govoril predsednik o nesoglasju, ki je zavladalo v društvu po prvem občnem zboru, ki mu je on sam iskal korena, pa ga ni mogel najti in ga niti danes ne ve. Sestavil se je odbor deveterice, ki naj bi našel pot k odpravi

Zadeva iz Podkrajgre v ponovno razsojo

Ljubljana, 28. aprila. »Jutro« je svoj čas že obširno poročalo o usodi vasi Podkraj nad Zagorjem, ki se zaradi trajnih plavov postopoma ruši in sedela. Posestnika Valentin Grčar in Alojzij Jerman sta že l. 1933. dvignila pravdo proti TPD, ker je splošna sodba med tamošnjimi prebivalci, da ne more biti postopni razpad naselja z ničemer drugim v zvezi kakor z delom rudnika pod zemljo. Grčar, ki ga zastopa odvetnik dr. Žužek, zahteva odškodnino 91.520 Din. Jerman, ki ga zastopa dr. Stanko Lapajne, pa 185.000 Din. Ker bivanje v hiši ne nudi več varnosti za življenje se je moral Jerman pred časom izseliti v župo. Okrožno sodišče v Ljubljani je pozvalo univ. prof. inž. Gostišča in docenta dr. inž. Nagode kot strokovnjaka v rudarskih in geoloških zadevah, da kot izvedenec podata mnenje, ali utegne biti kakšna vzročna zveza med sesedanjem zemlje v Podkraj in obratom TPD. Medtem ko je prof. inž. Gostišča možnost take zveze zanikal, je dr. inž. Nagode v obširnem elaboratu zastopal stališče, da vzročna zveza obstoji. Okrožno sodišče v Ljubljani je dne 30. decembra 1935 izdalo delno sodbo, ki je snjejala za nadlogo izvid dr. inž. Nagode. Zahtevo TPD, da se zaslisi še tretji izvedenec v rudarsko-geoloških stroki, je okrožno sodišče odklonilo, dasi je družba ponudila, da sama nosi stroške zanj.

TPD je proti sodbi okrožnega sodišča vložila priliz na apelacijsko sodišče, ki je vložila ves dan razpravljalo o stvari. Civilnemu senatu petorice je predsedoval s. a. s. dr. Eberl, kot referent je fungiral s. a. s. dr. Klenovšek, navzoča pa sta bila tudi zastopnika obeh tožnikov in za TPD odvetnik dr. Benkovič in dr. Murko. Razprava je z dvema in pol urama odmorom trajala od 9. do 20. ure, saj je samo poročilo referenta dr. Klenovške vzelo blizu 9 ur. Po dobro uro trajajočem posvetovanju je predsednik objavil sklep, da se prilizu TPD ugoditi, da se prva sodba razveljavi in se

nek za uporabo okoliških parcel, kjer se bo uredila posebna pot za pešce in vozovni promet do broda.

a— Posestna izprememba. Zasebnica Iva Wigele je kupila od posestnice Josipine Gerkmanove parcelo in stanovanjsko hišo v Krempljevi 1 za 250.000 Din.

a— Avtomobilska nesreča. V Počehovi pred sodniki. Včeraj se je pred sodnikom poedincem mariborskega okrožnega sodišča vršil epilog avtomobilske nesreče, ki se je pripetila 28. novembra 1935 v bližini Deruške opekarne. Na zatožni klopi je sedel 24letni sofer Drago Lobnik iz Radvanja, obtožen, da je s tovornim avtomobilom avtožitel preko levega roba ceše in zadela pri tem Marico Goricanovo, ki je obležala s smrtonosnimi poškodbami. Goricanovo so prepeljali takoj v bolnišnico, kjer so ji zdravniki rešili življenje. Lobnik je bil obsojen na mesec dni strogega zapora, pogojno za dobo 2 let.

Iz Tržiča

č— Koncert slovenske narodne pesmi prirediteljski zbor Ljubljanskega Zvona v nedeljo 3. maja ob 20. v dvorani Sokolskega doma. Priporočamo občinstvu, da ga poseti v čim večjem številu.

Iz Tržiča

č— Koncert slovenske narodne pesmi prirediteljski zbor Ljubljanskega Zvona v nedeljo 3. maja ob 20. v dvorani Sokolskega doma. Priporočamo občinstvu, da ga poseti v čim večjem številu.

tega nesoglasja, ali se stvar ni posrečila. Razlog je bil v nejasnostih društvenih pravil. Šlo je za vprašanje rednega letnega obnega zbora. Večina upravnega odbora s predsednikom je stala na stališču, da ni potrebno, da bi se vršil občni zbor do 30. marca t. l., manjšina pa ga je zahtevala. Začeli so se pobirati podpisi za zahtevo obnega zbora. Po pravih bi morali biti podpisani vsaj tretjina vseh članov, toda jih ni bilo toliko. Ali ta zahteva je dala večini odbora pobudo, da se skliče občni zbor, ki naj kot najvišja društvena instanca uredi vsa sporna vprašanja.

Predsednik je nato predlagal vdanostno brojavko kralju, ki jo je občni zbor sprejel z navdušenim odobravanjem.

Tajnik Stane Čoš je izpolnil predsednikovo poročilo s podrobnimi podatki o društvenem članstvu, ki lepo narasla in šteje danes 592 članov.

Blagajnik Zvonko Mesarič je poročal, da je društvo imelo do 31. marca t. l. Din 22.770.71 dohodkov, Din 7.339.75 izdatkov in potemtakem Din 15.430.96 prebitka. Društvo je imelo istega dne samo 3300 Din dolga in je znašala njegova čista imovina Din 34.900.23.

Po blagajnikovem poročilu se je razvila dolga, deloma zelo ostra razprava. G. Kovac, dr. Ravnik, inž. Dagarin, dr. Gorišek, predsednik dr. Zorc, Bojc, Savinšek in Mesarič so razpravljali o dogodkih, ki so dovedli do konflikta v društvu.

Občni zbor je na kraju sprejel konec debate, nakar je poročal predsednik nadzorstvenega odbora dr. Rapotec o pregledu računov in predlagal odobro absolutorij, ki ga je občni zbor sprejel.

Občni zbor je nato prešel k volitvam predsednika. Volilo se je z listki. Oddanih je bilo 340 glasov, od katerih je dobil g. dr. Vinko Zorc 220, g. dr. Joža Ravnik pa 117.

Sledile so nato volitve ostalih društvenih funkcionarjev. Poseben odbor je sestavil kompromisno listo, ki je bila sprejeta z vsemi proti 4 glasovom.

Občni zbor je nato odobril še neke spremembe v društvenih pravilih, nakar je predsednik zborovanje zaključil, izražajoč upanje, da bo društvo tudi v bodoče najlepše napredovalo ob složenem sodelovanju vseh članov in vodstva.

zadeva vrne okrožnemu sodišču v ponovno razsojo. Kakor se navaja v utemeljevanju razsodbe je bilo postopanje okrožnega sodišča pomanjkljivo, ker ni zaslišalo še tretjega izvedenca. Apelacija namreč smatra, da dr. inž. Nagode kljub svoji teoretični izobrazbi ni specialist in strokovnjak v rudarsko-geoloških rešeh.

Ljudje, ki poleg trde stolice, trpe na hemoroidih, morejo vzeti za izčiščenje črevesja jutraj in zvečer po četrti uri naravne

FRANZ-JOSEFOVE

grenčice

Ogi. reg. št. 6485/36

Sokol

Opozorjamo! V prihodnjih dneh bodo v beograjski radijski stanici sokolska predavanja: dne 30. aprila bo govoril br. Macanovič o temi: Jugoslovanski Sokoli na olimpijskih igrah, dne 3. maja br. Svetozar Bošnjaković iz Golubinec o temi: Glavna misli Sokolstva, 5. maja pa br. dr. Aleksi Ivič iz Subotice o temi: Pomen Subotice za Jugoslovane.

Zletni list za Subotico. Zletni odbor pokrajinskega zleta v Subotici je pričel v aprilu izdajati poseben zletni vesnik, ki ga prejemaajo vse sokolske jedinice brezplačno. V tem dobro urejanem zletnem organu najdeš vse one podatke, ki so ti potrebni za udeležbo na zletu. Poleg informativnih notic je priobčil list v desedaj izšlih 3 številah tudi nekaj izvrstnih idejnih člankov. Od časa do časa bomo obveščali naše čitatelje o stanju priprav za ta pokrajinski zlet, ki obeta postati sijajna sokolska manifestacija tam na skrajni severni meji. Udeležba je obvezna za župe Novo Sadi, Osijek, Beograd, Petrograd, Bjelovar, Varaždin in Maribor, toda tudi iz vseh ostalih žup bo udeležba izredno velika.

III. zlet Sokolstva na Jadranu bo letos v Šiteniku v mesecu avgustu. Zlet je obvezen za vse članstvo splošne skuške in šibeniške sokolske župe, udeležiti pa se ga bo tudi naraščaj imenovanih žup.

Sargov Kalodont zoper zobni kamen bo pomagal – da zob prehitro Vam ne bo omagal!

DOMAČI IZDELEK

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

Gospodarstvo

Naša trgovina z najvažnejšimi državami

Carinski oddelek finančnega ministrstva objavlja sedaj tudi podatke o naši zunanji trgovini s posameznimi državami v prvem letošnjem četrtletju. Te številke so značilne predvsem zaradi tega, ker je letos zaradi sankcij docela prenehal naš izvoz v Italijo. V marcu je bil naš izvoz v Italijo sicer za malenkost večji nego v januarju in februarju, vendar je bil še vedno neznamenit v primeru s prejšnjimi leti. V januarju smo v Italijo izvozili za 4.1 milijona Din, v februarju za 6.2 milijona Din, v marcu pa za 7.2 milijona Din, skupaj torej v prvem četrtletju za 17.5 milijona Din. V primeru s prejšnjimi leti se je naša trgovina z Italijo letos gibala takole (v milijonih Din):

	izvoz	uvoz	saldo
I. četrtl. 1934	210.5	150.0	+60.5
I. četrtl. 1935	171.0	115.7	+55.3
I. četrtl. 1936	17.5	0.2	+17.3

Naš izvoz v Italijo, ki je že lani hudo nazadoval, je letos padel na malenkostni znesek 17.5 milijona Din, izvoz iz Italije pa skoraj docela prenehal.

Dočim je bila lani Italija pri izvozu in uvozu na prvem mestu, je letos padla pri izvozu na 11. mesto, pri uvozu pa na 54. mesto.

Poleg izvoza v Italijo v višini 17.5 milijona Din je treba seveda še upoštevati izvoz v italijanske kolonije, ki je znašal letos v prvem četrtletju 3.8 milijona Din.

Povečan izvoz v Nemčijo

Precejšen del izpizka pri izvozu v Italijo (namreč dve tretjini) smo letos na domestili s povečanim izvozom v Nemčijo, ki je narasel za skoro 100 milijonov Din. V enakih meri pa se je tudi povečal uvoz iz Nemčije, ki je bil letos skoro še enkrat večji nego lani. Gibanje naše trgovinske bilance z Nemčijo je bilo v prvih četrtletjih zadnjih let naslednje (v milijonih Din):

	izvoz	uvoz	saldo
I. četrtl. 1934	106.1	111.7	- 5.6
I. četrtl. 1935	140.7	110.4	+30.3
I. četrtl. 1936	237.1	206.8	+30.3

Naš izvoz v Nemčijo se je letos v primeru z lanskim letom povečal za 94.3 milijona Din, uvoz pa za isti znesek. Letos je v prvem četrtletju prišla Nemčija tako pri izvozu kakor tudi pri uvozu na prvo mesto v naši zunanji trgovini.

Podvojen uvoz iz Češkoslovaške

V prometu s Češkoslovaško se je naš izvoz v primeru z lanskim letom le nebitno povečal, dočim se je naš uvoz več nego podvojil, kar smo pričeli pretežni del tekstilnih surovin uvažati iz te države, na-

mešto iz Italije. Naša trgovina s Češkoslovaško se je v prvem četrtletju zadnjih let gibala takole (v milijonih Din):

	izvoz	uvoz	saldo
I. četrtl. 1934	59.6	85.6	-26.0
I. četrtl. 1935	128.5	86.8	+41.7
I. četrtl. 1936	129.9	192.9	-63.0

Obseg naše zunanje trgovine s Češkoslovaško se je zadnja leta prav znatno povečal. Občuten dvig uvoza v letošnjem letu pa je povzročil, da je postala naša trgovinska bilanca zopet močno pasivna, kar je imelo za posledico naraščanje našega klirinskega dolga v Češkoslovaški. Češkoslovaška je pri našem izvozu ostala na tretjem mestu, pri uvozu pa je prišla s četrtga na drugo mesto.

Tudi promet z Avstrijo se je nekoliko dvignil

Po večletnem stalnem nazadovanju se je letos obseg naše trgovine z Avstrijo tako pri izvozu, kakor tudi: pri uvozu, nekoliko dvignil. Naša trgovinska bilanca s to državo se je gibala takole (v milijonih Din):

	izvoz	uvoz	saldo
I. četrtl. 1934	161.5	103.0	+58.5
I. četrtl. 1935	119.9	95.9	+24.0
I. četrtl. 1936	131.3	112.7	+18.6

Ker se je letos uvoz iz Avstrije v znatnejši meri dvignil nego izvoz, se je ponovno zmanjšala naša aktivnost v prometu z Avstrijo, ki se vedno bolj približuje popolni izravnavi. Pri izvozu je letos Avstrija s četrtga na drugo mesto, pri uvozu pa je nazadovala s tretjega na četrto mesto.

Promet z ostalimi državami

Naš izvoz v Anglijo se je letos v primeru z lanskim prvim četrtletjem povečal za 11.2 na 58.1 milijona Din, še bolj pa se je dvignil uvoz iz Anglije, in sicer za 50.8 na 127.1 milijona Din, tako da je pasivnost v prometu s to državo narasla od 29.4 na 69.0 milijona Din.

Prav občutno se je povečal tudi izvoz v Belgijo, in sicer od lanskih 13.1 na 46.5 milijona Din, dočim je uvoz narasel od 17.0 na 30.9 milijona Din.

Nadalje se je povzpela naš izvoz v Madžarsko od lanskih 28.4 na 43.6 milijona Din, pri povečanju uvoza od 26.3 na 33.5 milijona Din, in naš izvoz v Grčijo, od lanskih 21.1 na 32.0 milijona Din, pri povečanju uvoza od 9.9 na 26.1 milijona Din. Tudi izvoz v Francijo se je razveseljivo dvignil od 9.9 na 28.1 milijona Din (uvoz je narasel od 34.4 na 43.1 milijona Din), prav tako izvoz v Španijo od 5.5 na 10.2 milijona Din. Precej pa je nazadoval izvoz v Zedinjene države, namreč od 85.4 na 28.1 milijona Din, dočim se je uvoz povečal od 34.0 na 69.8 milijona Din.

Značilen napredek Prašedione

Prva hrvaška štedionica je imela 25. t. m. svoj 88. redni občni zbor. Računski zaključek, ki je bil na zboru predložen delničarjem tega našega najstarejšega nacionalnega privatnega denarnega zavoda, je zgovoren dokaz žilave odpornosti našega bančništva proti vsem težkotam in kaže lep napredek zavoda na potu ozdravljenja.

Številke, ki jih navaja poročilo, so zunanji izraz tega napredka. Zavodu ni samo uspelo, da je lani obdržal izplačila vlagateljem za socialne potrebe na prejšnji višini, temveč je ta izplačila še povečal, tako da so dosegla vsoto preko 20 milijonov Din. Vrh tega je bilo prenešenih 45.191 starih vlog do 1000 Din na novi račun, dočim je bilo že prej prenešenih na novi račun 30% vseh vlog do 5000 Din. Na novi račun prenešene stare vloge so bile vlagateljem stavljene na svobodno razpolaganje. Značilno je, da vlagatelji po veliki večini niso dvignili vsot, ki so jim bile stavljene na svobodno razpolaganje, temveč so nadalje poverili ta denar zavodu v novem poslovanju.

Iz sredstev, ki jih je zavod zbral v starem poslovanju, je bilo uporabljenih 45 milijonov za izplačila obresti in za zmanjšanje zavodovih obveznosti v reeskontu in lombardu pri Narodni banki in Državni hipotekarni banki. Izdatke za upravne stroške je uspelo nadalje znižati, tako da je bil nasproti proračunu dosežen prihranek 400.000 Din.

Bilanca sama izkazuje 115.3 milijona Din gotovinskih sredstev (gotovine, blagajniških zapisov Narodne banke, bonov glavne bilagane finančnega ministrstva in kratkoročnih naložb pri denarnih zavodih), kar predstavlja za skoro 50 milijonov večjo vsoto nego jo izkazuje bilanca za preteklo leto. V starem poslovanju so se gotovinska sredstva povečala od 18.4 na 33.7 milijona Din. V novem poslovanju pa od 47.3 na 81.6 milijona Din. Vrh tega je zavod v teku lanskega leta plasiral znatna sredstva iz novega poslovanja v kratkoročna posojila in menice: ta postavka je ob koncu leta znašala 80.6 milijona Din nasproti 48.3 milijona Din v bilanci za l. 1934. in 19.9 milijona Din v bilanci za leto 1933.

Vloge v starem poslovanju so se v zvezi z izplačili zmanjšale za 66 milijonov in so znašale ob koncu lanskega leta 1204 milijona Din. Stare vloge v tekočem računu pa so se zmanjšale za 22 na 282 milijonov. V celoti so torej stare vloge na knjižico in tekoče račune nazadovala za 88 milijonov. Vrh tega so se zavodove obveznosti po reeskontu pri Narodni banki in Državni hipotekarni banki ponovno skčrilo za 29 na 267 milijonov. Stare terjatve raznih dolžnikov v tekočem računu pa so se zmanjšale za 31 na 709 milijonov.

Vzporodno z nazadovanjem starih vlog so se zlasti lani naglo dvignile nove vloge,

ki so ob koncu leta dosegle že vsoto 164.0 milijona Din nasproti 89.8 milijona Din ob koncu prejšnjega leta. 64.7 milijona Din ob koncu leta 1933. in 45.5 milijona Din ob koncu leta 1932. Nove vloge so se torej lani skoro podvojile. Prav tako se je povečala postavka raznih upnikov v novem poslovanju od 9.6 na 19.3 milijona Din.

Poslovanje v preteklem letu je bilo zaključeno s čistim dobičkom 6.95 milijona Din. Občni zbor je sklenil dotirati iz tega zneska 737.000 Din rezervam v novem poslovanju, ki bodo tako narasle na skoro 2 milijona Din. 193.000 Din tečajni rezervi starega poslovanja in 3 milijone pokojninskemu fondu zavoda. Skupaj s prenosom dobička iz prejšnjega leta v višini 5.8 milijona Din je občni zbor ves še razpoložljivi znesek 8.8 milijona Din uporabil za dotiranje rednega rezervnega fonda.

Razveseljive številke, ki jih kaže bilanca tega vodilnega jugoslovanskega bančnega zavoda so značilne za sedanjo dobo postopnega ozdravljenja našega bančništva, ki se navzile težavam in pomanjkanju podpore od strani države približuje normalizaciji v svojem poslovanju; obenem pa dajejo upanje, da bomo sedanjo dolgotrajno denarno krizo, četudi z znatnimi žrtvami, vendar prebrodili.

Gospodarske vesti

Prodaja nemških mark za potrebe potnikov. Finančni minister je izdal naslednji odlok: 1) na podlagi dogovora z nemškimi obračunski blagajno v Berlinu od 9. aprila t. l. in v zvezi s protokolom jugoslovensko-nemškega gospodarskega odbora dobi Narodna banka pooblastilo, na prodajo nemške marke za potrebe potnikov v Nemčiji in sicer po dnevnem tečaju nemških klirinskih čekov na naših borzah. 2) Od dneva, ko stopi ta odlok v veljavo, se nakup in prodaja registriranih mark in vseh vrst nemških vezanih mark, ki se lahko uporabijo za tujski promet v Nemčiji, ne morejo več nabavljati brez posebnega pooblastila Narodne banke. 3) Narodna banka ima pooblastilo, da izda v svrhu izvedbe tega odloka potrebna navodila, obveza tekoča za pooblaščenega zavoda, kakor tudi za druge osebe in ustanove.

Nova uprava železarn v Zenici. V ponedeljek je bil v Zenici občni zbor Industrije železa d.d. Zenica. Pri tej priliki je bil glede na zadnjo emisijo novih delnic, pri kateri je skoro vse nove delnice prevzela država, izvoljen nov upravni svet, ki ga tvorijo: inž. Stjepan Bosak, načelnik ministrstva za sušem in rudnike kot predsednik, kot člani pa dr. Dušan Davidović, ravnatelj Mestne hranilnice v Sarajevu, inž. Ivan Turina, upokojeni načelnik ministrstva za šume in rudnike, Miloš Ljeskovac, podpredsednik mestne občine v Sarajevu, Vaso Vasiljevič, industrijec iz Sarajeva, Nikola Premović, upokojeni polkovnik iz Beograda, Gjorgje Selaković, odvetnik iz Podravske Slatine, Hamdija Kurbegović, predsednik občine Donji Vakuf, Arvaga Harmadić, trgovec iz Zenice in Husejin Alibegović, trgovec iz Sarajeva. Izvršilni odbor tvorijo inž. Bosak, dr. Davidović in Hamdija Kurbegović.

vič. Kot strokovna svetovaleca sta bila izvoljena inspektor ministrstva za šume in rudnike Dedić in direktor državnih rudarskih podjetij v Sarajevu Sima Milošević.

Dobave. Gradbeni oddelek direkcije drž. žel. v Ljubljani sprejema do 1. maja ponudbe za dobavo 30.000 kg bukovnega oglja. Direkcija državnega rudnika Vrdnik sprejema do 1. maja ponudbe za dobavo 2.000 kg čistega bencina. Uprava 1. oddelka vojnno-tehničnega zavoda v Sarajevu sprejema do 2. maja ponudbe za dobavo 4 diamantov za brusila, do 8. maja glede dobave gumastih čevl, do 11. maja za dobavo 1.000 kg kolofonije in do 2. maja za dobavo žebeljev in vijakov. Komanda mornarice kr. Jugoslavije v Zemunu sprejema do 5. maja ponudbe za dobavo težjega in lažjega mornarskega suknja in polvolnene tkanine, do 8. maja glede dobavo 20.000 bombažnih nogavic; do 15. maja glede dobave boraksa, laka, formalina, amoniaka itd. in do 25. maja glede dobave vrvi. Direkcija drž. rudnika v Kaknju sprejema do 7. maja ponudbe za dobavo 3 termometrov, tesnil in klingerita, 3 kroglinskih ležajev, štajerskih skripecv, rešet iz železne pločevine, pločevinastih umivalnikov in posod za vodo. Direkcija državnega rudnika Kruka sprejema do 8. maja t. l. ponudbe za dobavo 1.500 kg strojnega olja. Komanda pom. arzenala v Titvu sprejema do 17. maja ponudbe za dobavo večje množine železnih vijakov, jeklene pocinkane vrvi, oksida in arzenika v prahu, linoleja in lepila za linolej, svinčenega minija, gorske krede, lanenega olja itd. ter 4 gibljive osovine, do 18. maja pa glede dobave sirovega bombaža, konopnine, bombažnih vrvi, železne pločevine, katranirane vrvi, borovih in jelovih desk, hrastovih parкетов, kokosovih pregrinjali, brisač in ocvje volne. Dne 30. t. m. bo v intendaturi dravske divizijske oblasti v Ljubljani odprta licitacija za oddajo dobave mesa za čas do 30. septembra, 9. maja pa glede dobave 400 m drv za potrebe garnizije Bohinjska Bela in 2. maja glede dobave 10.600 kg olja; 1.160 kg kave v zrnu in 393 kg čaja.

ODLIČNOST - ELEGANCA - LEPOTA

FORVILLE PARIS

„5 FLEURS“

Parfums
Eau de Cologne

Creme Forvil
Rouge Forvil

Poudre

Borze

29. aprila

Na ljubljanski borzi so oficialni tečaji deviz ostali v glavnem nespremenjeni. V privatnem kliringu so se trgivali avstrijski šilingi po 9.20, angleški funti pa po 250. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 9.1850 in v grških bonih po 31. dočim so se španske pezete nudile po 6.85. Nemški klirinski čeki ki so se trgivali v Ljubljani po 13.92, v Zagrebu po 13.87 in v Beogradu po 13.8635. Na zagrebškem efektivnem tržišču je vojna škoda pri mirni tendenci notirala le za maj in junij, in sicer 356 — 357.50 (v Beogradu je bil za kaso promet po 357.25). Zaključni tečajji so bili še v 7% stabilizacijskem posojilu po 80, v 7% Bleirovem posojilu po 71.50 in v 6% dalmatinskih agrarnih obveznicah po 63.

Beg s skrinjo zaveze

Legende in dejstva o davni zgodovini Abesinije — Krščanstvo v poganski deželi — Razdor jezuitov — Prvi veliki poraz Evrope

Zgodovinski začetki Abesinije so zakriti v meglo legend. Te pravijo, da je ustanovitelj države eden sinov svetopisemskega Hama. Osnovalec je kraljestvo v Aksumu, najstarejši abesinski prestolnici. Prav tako spada med legende zgodba, po kateri je bil kralj Menelik I. sin kralja Salomona in kraljice iz Sabe. O njem pravijo, da so ga vzgojili na jeruzalemskem dvoru in da je priležal kot 19-leten mladenič s skrinjo zaveze v Abesinijo.

Kakor je težko dognati, kako je bilo točno s početki abesinske države, tako je gotovo, da je bila ta država že zgodaj pod vplivom arabsko - semitskega kulturnega kroga. Adenski zaliv je blizu, z navadnim čolnom je mogoče doseči staro Abesinijo brez nadaljnega z južnega konca Arabije. Arabci sami pritevajo nekako od 3. stoletja pred našim štetjem Abesinijo med področja svojega vpliva. Grški brodarji so odkrili Abesinijo tedaj, ko so raziskovali Rdeče morje. Ko so Rimljani vladali nad Aleksandrijo, so bili v živih trgovinskih stikih s to deželo, učenjali so iz nje slonovino, zlato, dragocene les in živalske kože. Nekaj časa je prevladoval židovski vpliv. Nekako v času cesarja Konstantina so se pojavili prvi krščanski vplivi. Pozneje so prišli misionarji iz Egipta v deželo. Utrdili so tu krščanski nauk v njegovi monofizitski obliki. V tej obliki se je ohranilo do današnjega dne.

To seveda ni šlo brez trdih bojev. Ekspanzivni islam je prodrl tudi v Abesinijo. Sprva ni imel velikih uspehov, toda aksumska

vladarska hiša ni mogla ohraniti enotnosti države. Začeli so se težki notranji spori. Židovski rodovi so spet prevladali in l. 925. je neka regenta po imenu Judit (ali po drugi verziji Ester) imela oblast, sledilo pa ji je enajst drugih židovskih vladarjev, dokler ni l. 1255 Ikon-Amlak, knez iz Šoe obnovil prejšnji red. Kakšnih dve sto let so se potem še borili krščanski in mohamedanski Abesinci med seboj, zdaj so zmagovali ti, zdaj drugi. Za časa plovit okoli sveta je »civilizirajoča Evropa« postala spet pozorna na deželo.

Skoraj vsa dejanja »civilizacije« so se oblačila v ideološki plašč, da je treba ponesti pravo krščanstvo v pogansko deželo. Kako se je začela prva portugalska ekspedicija, ko je okrog l. 1490. obiskala Abesinijo in je tu našla staro, ustaljeno krščansko cerkev? Pedro de Covilhã, vođa Portugalcev in odposlanec kralja Ivana, se je zato zadovoljil s trgovinskimi stiki. Tako je Abesiniji začasno ostalo prihranjen klanje, ki se je vršilo drugače vedno pod zastavo svetega križa, v Mehiki kakor v Peruju, na San Salvadorju kakor v Indiji.

Abesinskim kraljem portugalska pomoč ni bila nezaželena. Evropeci so obljubili pomoč proti mohamedancem. L. 1515. je prišlo do pogodbe med abesinskim vladarjem Heleno in portugalskim kraljem Emanuelom. Portugalci so smeli v deželo poslati katoliške misionarje. Ta zveza se je morala končati s kredo. Nestrpnost portugalskega klera ni mogla dopustiti katoliškega in koptskega

krščanstva v mirnem sožitju. Dokler so bile vse sile naperjene v obrambo proti islamu, je ta nestrpnost rasla podtalno. Toda ko je v začetku 17. stoletja prihajalo obenem s portugalskimi vojskami še več jezuitov v deželo, je plamen verske in državljanske vojne živo vzgorel. Abesinski vladar Suzenjos je proti volji svojega ljudstva rimsko cerkev brez pridržka priznal. To je bilo l. 1626. Prišlo je do šestletne vojne, v kateri se je ljudsko ogorčenje obrnilo proti nasilnim jezuitskim metodam. Suzenjos se je moral prestolu odpovedati. Njegov naslednik Fazilidas je obnovil monofizitsko krščanstvo. Katoliške misionarje so pregnali. To je bil prvi veliki poraz Evrope v Abesiniji. Poldrugo stoletje ni bilo potem skoraj nobenega Evropeja več v Abesinijo. Abesinija se je obdala z zidom. Tistemu krščanstvu, ki je samo psevdonim za imperializem, je prvič zaprla vrata.

Spomladi ne sedajte na zemljo!

Ko prične sonce toplo sijati in se je narava odela v zeleno oblačilo, silijo človeka na prsto. To je čas izletov in sprehodov. Pri tem se čisto dogaja, da utrujeni izletniki sedejo na tla, meneč da je tuda zemlja spomladi tako segreta kakor zrak. Posebno če so pregreli, jim postane takšen počitek lahko zelo škodljiv, kajti zemlja je sedaj v resnici še vedno hladna in vlažna. Telesu odjemlje razmeroma dosti toplote, s tem nastane dispoziacija za vdor bakterij in slane, ki ga imenujemo »prehlad«. Je gotovo. Zato spomladniki nikoli ne sedajte na gola tla!

Pobegli letalec

Francoski letalec Drouillet je te dni z letalom pobegnil iz Francije neznan kam, pravijo pa, da je odletel k negušu v Abesinijo

Radenska prirodná minerálna voda

Srce, ledvice, žilve, ženske bolezni, spolno slabost, notranje žile, nervozno, sklerozo, zdravi z uspehom naše najmočnejše prirodno ogljikovo mineralno

Radensko kopališče, Slatina Radenci (pri Mariboru).

Od 15. maja vozi direktni vagon iz Ljubljane do Radencev brez prestopa. — Iz Ljubljane odhaja ob 7.20 zjutraj.

Nevarni biki in gledalci

Med neko bikoborbo v španskem mestu Caramanchelu, je bik prekušil bikoborca Joja. Sprva so menili, da je mož težko poškodovan, ko se je pa dvignil in se je pripravil, da bika zabode, so planili gledalci v areno in zvezali bika k barijeri, da bi ohranili žival živo. Morali so množico ugoditi in spraviti v areno novega bika.

Med bikoborbami v Valenciji je bik težko poškodoval Antonija Garcia, ki je pod imenom Maravilla zelo znan bikoborec. Težko je bil poškodovan tudi bikoborec Manolo Martinez.

Mlada vlomilca ob Vrbskem jezeru

Neka orožniška patrulja je v gozdovju ob Vrbskem jezeru, nad slovitno Črno pečjo, odkrila dva dečka, ki sta bila že pred časom izginila iz Linza in sta tu živela romantično razbojniško življenje. Gre za 14-letnega Walterja Hennemayerja in 15-letnega Helmuta Heinza Müllerja. Pobegnula sta bila s kolesi iz mladinskega zavetišča in priromala skozi Gornjo Štajersko na Koroško.

V gozdu sta si uredila udoben stan v neki jami. Vhod v jamo sta zakrila z vejami, deske, s katerimi sta opremila notranjost jame, sta si bila uplenila z vlomom. Da sta dobila kaj za pod zobe, sta pomoči potovala do Celovca, kjer sta vlomila celo v neko mlekarno. Izročili so ju sodišču v Celovcu.

Najbolje plačani ameriški nameščenci

Ameriški davčni uradi predeležujejo in pregledujejo ta čas davčne prijave za preteklo leto. V naslednjih mesecih bodo pregledali prijave milijonarjev in podjetnikov, sedaj pa se bavijo z dohodki poedinih nameščencev. Kakor je razvidno iz neke statistike je najbolje plačani ameriški nameščenci Thomas Watson, predsednik Mednarodne družbe pisalnih strojev. Lansko leto je mož zaslužil 364.532 dolarjev ali skoraj 1000 dolarjev na dan...

Heinrich Mann — čsl. državlján

Kakor poročajo iz Marceilla, je prišel te dni h tamkajšnjemu češkoslovaškemu generalnemu konzulu Vavri nemški pisatelj emigrant Heinrich Mann in položil svečano prisego kot nov češkoslovaški državlján. Mann je že pred časom zaprosil za češkoslovaško državljanstvo.

Bodoči voditelji

Nemški kancelar Hitler v taborišču za vzgojo bodočih voditeljev nemškega naroda, kjer čestita kandidatom za elitno jedro ljudstva k doseženim uspehom

Kitajski zid proti naravnim katastrofám

V Ameriki bodo nasadili okoli 40 milijonov dreves

Še te dni pričnejo v Ameriki z ogromnim saditvenim delom. V ozemlju, ki meri okroglo 2000 km v dolžino in 150 km v širino, bodo zasadili nič manj nego 40 milijonov dreves, da zaščitijo ogromne predele Dakote, Nebraske, Kansasa in Oklahome pred uničujočim vplivom klimatskih katastrof. Ta drevesa bodo pravi »zeleni kitajski zid« proti silnim peščenim viharjem, ki razsajajo poleti preko teh predelov, uničujejo črede, morijo ljudi in spreminjajo plodna ozemlja v puščavo, ki se čedalje bolj širi proti ameriškemu vzhodu.

Ozemlje, ki naj ga zavaruje ta zeleni zid, je eno izmed najbolj plodovitih in predstavlja v normalnih letih važen del ameriške žitne zaloge. Zal, pa je v zadnjih sedmih letih tam le malo deževalo in

dragocena zgornja zemeljska plast se je spremenila pod vplivom suše in pripekaajočega sonca v prah, ki so ga viharji zadnjih dveh let odnašali da'č stran, celo do atlantske obale, tako da je postajalo obdelovanje teh predelov nemogoče. Ameriška gozdna uprava, ki si je nadelala za nalogo nasaditev tako obsežnega kompleksa z drevmi in ima v načrtu tudi preskrbo zadostnih količin vode za namakanje z ogromnimi vodnimi skladišči, je dala nasaditi že 6 milijonov dreves in vzdržuje 20 ogromnih drevesnic, v katerih goji jo drevesa v navedeni namen. Tisoči mož, ki bi bili drugače brez dela, bodo imeli zaslužek z nasaditvijo 40 milijonov dreves.

Presaditev možganov

Sedaj je uspelo presaditi tudi možgane iz ene glave v drugo. Seveda predstavljata poskusne živali pri tem eksperimentu žaba in krastača, toda čudež ni zavoljo tega nič manjši. Prof. Giersburg iz Vroclava je poskušal to presaditev in sicer na mladih živalih v stadiju paglavcev. Ko je mlada žaba s krastčinimi možgani zrasla, je pokazala razne lastnosti krastač. Tako je stara snov za romane postala resnica, čeprav na svoj način.

Staviska izgnana iz Amerike

Arieta Staviska, vdova po francoskem vesleparju, je nastopala, kakor znano, kot revijska plesalka in maneken v New Yorku. Sedaj so jo iz Amerike izgnali. Tega izgo niso odredile priseljenjske oblasti, temveč oblasti, ki skrbje za javno moralo. Seveda so vsi reporterji skušali zvedeti, kakšne navedene grehe si je neščečnica prav za prav naprtila, toda doslej niso mogli zvedeti ničesar, ker je Arieta v Zedinjenih državah živela popolnoma zase.

Bolnišnica izpod neba

Rusko letalstvo je pred nekoliko dnevi izvršilo uspešni poskus, da bi kompletan lazaret z zdravniki, strežnicami in vsemi pripomočki spravilo na določen kraj in ga spustilo tam s padali na tla. Dve veliki letali Rdečega križa sta si bili natovorili v ta namen 20 zdravnikov in bolniških strežnic, potrebne omare z instrumenti, obveze, postelje, operacijske mize i. t. d. Nad pristajališčem sta letali krožili toliko časa, dokler ni odskočilo vse osebje s padali, potem so za njim spustili s padali tudi vse potrebne reči. Poskus je potekel brez najmanjše nevarnosti in že nekoliko ur pozneje je bila vojna bolnišnica sposobna v redu delati.

Telefonska zveza

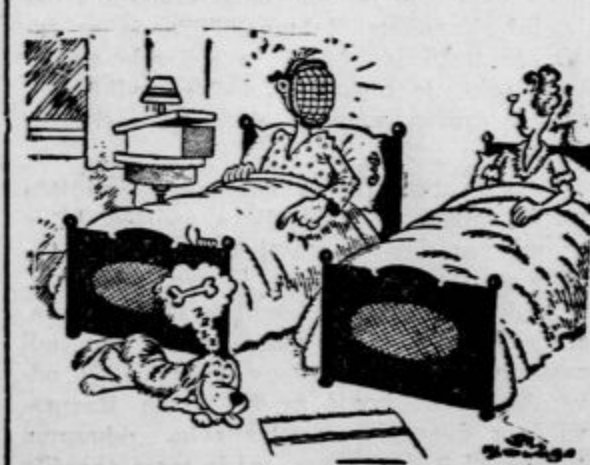
New York — Moskva

Te dni so uresničili telefonsko zvezo med Moskvo in New Yorkom. Ta zveza gre preko Londona, ki je z rusko prestolnico zvezan z direktnim vodom. Iz Londona se pogovori radiotelefonsko odpravljajo v New York. Zveza še ni javna, ker hočejo najprej napraviti še nekoliko poskusov. Ko jo odprejo, bodo imeli v Rusiji možnost, da govorijo telefonično tudi z drugimi ameriški mesti.

ANEKDOTA

Na lozanski konferenci, kjer so sklenili demilitarizacijo Dardanel, se je lord Curzon bolj trdovratno s Turki, ki so bili premagali Grke, za številne sporne otroke. Sloviti državnik se s teh pozalani najrajši spominja tega, da mu je uspelo Grkom vrniti otok Imbros, in sicer z utemeljitvijo, ki je zabeležena v aktih, da je to edini kotiček na svetu, kjer še govorijo atiški optativ.

VSAK DAN ENA

»Veš, zaščitil sem si obraz zategadelj, ker je sčene vsako jutro polizalo obraz in me zbudilo iz najslajšega sna.«
(Everybody's weekly)

Kostanjeviške zanimivosti

Pod samostanom oo. frančiškanov pri Gorici počivajo zdaj zopet kosti Bourbonov

Letos poteče sto let, od kar je umrl zadnji francoski kralj iz rodbine Bourbonov in ta dogodek je obrnil pozornost sveta na usodo kostanjeviškega samostana pri Gorici, v katerem so pokopali Karla X., vojvodo Angouleskega in njegovo ženo, hčer Ludovika XVI., grofa Chamborda, njegovo ženo in vojvodinjo Parmsko. Samostan je med svetovno vojno bil tarča topniškega ognja in je bil samo še razvalina. Se med vojno so krste z Bourbonci prepeljali na Dunaj, kjer so jih položili h karmelitom v Döblingu. Pred štirimi leti sta se začela vojvoda Franc Bourbon-Parmski in italijanska vlada pogajati za prenos tehi krst v Kostanjevico, kjer so samostan med tem na novo pozidali. V septembru

istega leta so prepeljali petonico težkih mramornih sarkofagov in parniški sarkofag iz bakra v Gorico.

Kostanjeviški samostan se dviga, kakor znano, na pomolu krasnega gričevja za goriskim gradom in ga je grof Matija Turnski l. 1630. prepustil karmelitskemu rodu. Med francosko revolucijo je bila Gorica pribežališče številnih francoskih emigrantov. Mnogo duhovnikov, ki je republiki odreklo prisego, se je zateklo tja. L. 1811. so samostan prevzeli frančiškani. Samostanska kriptna je bila že tedaj namenjena za poslednje počivališče goriskega plemstva. Ko je kralj Karlo X. pri Gorici umrl, so ga na njegovo lastno željo pokopali v Kostanjevici in s tem je postala ta grobnica počivališče Bourboncev.

Karlu X. je sledil Ludovik, njegov sin, vojvoda Angouleski, ki je umrl 1844. v Gorici. Sedem let pozneje je umrla njegova žena, Marija Terezija, hči Marije Antoinette. Kot otrok je delila Marija Terezija usodo svojih staršev v ujetništvu v Templu. Umrla je v Frohsdorfu pri Dunajskem Novem mestu. Po njej so položili v kostanjeviško grobnico k večjemu počitku l. 1864. vojvodinjo Parmsko, sestro grofa Chambordskega. Končno je umrl l. 1883. v Frohsdorfu še grof Chambordski, ki se je imenoval Henrika V., in so ga isto tako prenesli v Kostanjevico. Njegova vdova je prebila svoja zadnja leta v Gorici, kjer je umrla tri leta pozneje. Ko so pretendenta prepeljali v Gorico, so njegovi pristihi prinesli s Francoskega domače zemlje, da bi v njej počival. Poleg njegovega sarkofaga je stala zgodovinska zastava, ki so jo izdelali po njegovem naročilu po njegovem manifestu 5. julija 1817., zastava, ki je njegove, drugače ugodne šanse pokopala, ker se mož ni mogel sprijazniti s francosko trikoloro. Bourbonška grobnica leži pod presbiterijem samostanske cerkve in vanjo do speš po podzemeljskem hodniku, ki je zavarovan z dvema železnimi vrati. Kot kuriozum je še pripomniti, da je Karlo X. brokat, rese in zlato čopce bourbonskega prestola daroval goriskemu knezoškofu, da bi s temi ostanki pretke slave okrasil baldahin za procesijo na Telovo.

Egiptski kralj Fuad

Pokojni egiptski kralj Ahmed Fuad, sin kediva Izmaela paše, potomca albanškega polkovodca Mohameda Alija, ki je od Napoleonovih časov vladal deželam ob Nilu

Naslednik pokojnega kralja Fuada, princ Faruk, ko mu je bilo sedem let. Zdal je že v 17. letu, vendar bo zaradi njegove mladostnosti vodil državo regentski svet. Dete, ki ga drži princ Faruk tukaj v naročju, je princesa Faika, ki ji je bilo komaj sedem mesecev

Usmrtil se je z zlato kroglo

Originalen samomor v Kanadi

Harry M. Bones, znan kanadski borzni špekulant, si je znal v letih prosperitete s spretnimi transakcijami pridobiti ogromno imetje. Toda te dni so ga našli v nekem odličnem hotelu v okolici Toronta ustreljenega. Policija je spodbetala, da je bil postal žrtev razbojnikov, naslednji dan pa so prijeli njegovi prijatelji, kakor tudi preiskovalna oblast poslovilna pisma, v katerih je Bones izjavljal, da se pripravlja na izvršitev samomora. Življenje mu ne more nuditi ničesar več, postalo mu je odveč in tako hoče prostovoljno oditi.

Bones je bil vedno čudak. Tako je najel pred nekoliko leti sto let staro hišo, ki so jo menili podreti, in jo je s težkim denarjem popravil ter na novo opremil samo zato, da je za svoj 50. rojstni dan povabil vse svoje prijatelje na slavnostno gostijo. Pri obdukciji njegovega trupla niso bili zato prav nič presenečeni, ko so odkrili, da si je bil tudi življenje končal na čudaški način. V njegovih možganih so našli namreč zlato kroglo. Tudi smrt si je Bones zelo drago plačal, nabli je orožje s kroglo.

Vojni dokumenti

angleškega kralja

Kralj Edvard VIII. je daroval Britskemu muzeju svoj vojni dnevnik, zemljepisne karte in druge dokumente, ki jih je uporabljal med vojno kot častnik. Med drugim je tudi pismo, v katerem je pokojni kralj Jurij V. prosil generala gardnega polka, v katerem je služil princ Edvard, naj z njegovim sinom, Waleskim princem, ne ravna pravnih drugače nego z vsemi ostalimi častniki polka. Primersko

Najlepši otroški nasmeh

V Parizu so priredili tekmo otrok z najlepšim nasmehom. Prvo nagrado so pridobili petletni Frančiški Lonalovi

LIANA SANDEN:

VSE ZATE!

Roman

»Prosim vas, namažite že svoj pisalni stroj, kdo pa naj posluša to neznošno peketanje.« de Georg ves besen. Tisti mah peketanje preneha. Georg sunkoma sede pokonci. Ves zmeden se ozre po hoteljski sobi. A v tem trenutku, ki je pretrgal njegove sanje in ga do dobrega zdravil, v tej sekundi se rahli, peketajoči škrobot spet oglasi. Nekaj je torej le moralo biti, kar se mu je v sanjah pačilo v peket slabo namazanega stroja. Samo — zdaj je podobno, kakor da bi prihajalo od zunaj. Oči se mu zožijo: ali se ne giblje tamle, v mesečnem štirikotniku na balkonski ograji pred njegovim oknom, nekakšna hitra senca?

Že spet je vresnilo!

»Sipa v oknu.« se mu po bliskovito zasveti v možganih. Pod odejo se spusti s postelje in se splazi po preprogi k širokim vratom, ki vodijo iz sobe na stebrenik. Na pragu obstane in se potuhne. Spet vleče na uho, spet se plazi dalje. Stebenik ima proti sosednji hoteljski sobi ločeno steno v višini človeške postave. Georg se skrči, stisne glavo ob to steno in čaka. Potem se mahoma zažene na ono stran. Preden se temna postava, ki znotraj sloni nad posteljo in prisluskuje, do dobrega zave, kaj je, jo že obrame od zadaj dvo-

jica rok. Mož zakriči. Georg mu s strahovito močjo upogne komolce nazaj.

»Nu, dečko,« pravi Georg s tihim glasom, polnim pritajene besnosti, »na ta prijem se nisi bil pripravil, jeli da ne? Tega se še nisi naučil; še nekaj sveta bo treba prehoditi. Preden ga boš znal.«

V tem neha šepetati in se hitro ozre. Bela otroška postava se je vzravala na veliki medenini postelji; s široko odprtimi očmi strmi v moža in zdajci zažene tenak in rezek vršč.

Georg odtrga zastorni motorizirani zveže polne zavestnemu možu izvite roke ter ga kakor pojača vrže na tla.

Najrajši bi mu kar vrat zavil — pogled na jokajočega, prestrašenega otroka mu lomi živce. To zbegano, majceno, plavalso bitje je treba najprej pomiriti. »Ali, Maud, mala Maud, jaz sem — saj je vse dobro.« Nerodno jo boža po plavih lasih, ki so vsi skuštrani od spanja. »Ta ti ne stori nič žalega več. Takoj ga spravim iz sobe.«

Otrok še vedno ne more odtrgati od groze razširjenih oči od stokajočega svežnja na tleh. Iz malih ustec se mu še vedno razlegajo brezsmiselni, tenki kriki.

»Kje pa je tvoja varuška, Maud?«

Georg plane k stranskim vratom. Čudovito trno spanje mora imeti ta mršava Angležinja. Že s tem, da je vobče na svetu, ga je odnekaj jezila. Georg potka. Otrok zdaj že tiše joče. Vnovič potka. Nihče se ne oglasi. Georg togotno pritiska na kljuko. Mesečina leži na nedotaknjeni, prazni

postelji. Georg sam pri sebi tiho zažvižga. Oho! Vra mss se je okoristila s poslovnim potovanjem Mr. Blackwella in napravila mahen večerni izlet. In prav to noč se je moral lopov prikristi v sobo.

Morda so za tem kake zveze, a saj človek ni detektiv Kaj bi si belil glavo! Vajneje je vprašanje, kaj naj stori s prestrašeno Maudko. Ali naj pokliče strežajko?

Kaj pa je? zakleče od zunaj pridružen glas.

Georg se nagne skozi okno Maudine sobe.

»Dobro večer, milostiva!« Georg je spoznal gospo Renato Hartyjevo, ki stanuje v istem nadstropju. »Ne, ni tako, kakor mislite,« nadaljuje s hitro hitrico, zakaj iz sosednje sobe se spet in spet oglasi Maudkin prestrašeni jok, »nikar me ne dolžite, da bi se bil iz dvomljivih razlogov vtihotopil k varuški.«

»Ne zbijajte šal, gospod Gragert.«

Topel, temen ženski glas se tiho zasmjeje.

»Narobe, zelo resno govorim, milostiva; tu notri se joče Blackwellova Maudka kakor iz uma.«

»Saj to me je prebudilo. Ali je bolna? Kje je miss Crackova?«

»Pravkar jo iščem. Pa je menda ni doma. Zato leži v Maudkini sobi zvezan tat.«

Temnolasa žena pri oknu odskoči.

»Kaj leži — ?«

»Vlomilec,« nestrpno ponovi Georg; »zato malko kriči.«

Vitka, prožna postava spleza skozi okno in se takisto kakor prej Georg, zavtihi čez ločilno ste-

no balkona, ki gre po vsem pročelju hotela. Baš toliko da Georg se prestreže to svetlo, gibko stvar v svileni pižami.

Brez besede steče Renata Hartyjeva skozi prazno varušino sobo v sosednjo, od koder prihaja jok; s pridruženim vzrikom se spotakne ob zvezanega človeka, ki leži v kotu; in že sedi na robu postelje zraven jokajočega otroka.

»Nikar, Maudka, nikar.«

Glas ji zveni čisto tiho, čisto globoko. Georg ni nikoli vedel, da utegne biti v tem posmehljivem, veselem glasu toliko tolažbe.

»Nikar, nikar.« To je kakor napev, kakor enakomerna, mirna pesem. »Tiho, tiho.« Renata privije drhtečega otroka k sebi.

»In zdaj naj Mauda lepo leže in zapre očke, dokler ne spravi gospod Gragert tistega grdega dedca v kraj. Maudka naj sploh ne gleda tja. Jaz pa sedem semkaj in se ne ganim nikamor, dokler se miss Crackova ne vrne.«

Neskončno nežno in materinsko boža otroka po laseh, pod katerimi se skriva vroči, solzni obrazek.

»Dajte, Gragert.«

Odločno pokaže z glavo na stokajočega, zvezanega moža. »Napravite že red. Deklece se mi drugače ne bo pomirilo.«

Georg se toplo ozre na ženo, ki sedi ob postelji; tako mu je, kakor da bi ga samega božal ta topli, tolažilni glas. Hitro seže v lomilcu pod pazduho in ga postavi na noge. Neznane ga pogleda z očmi, ki so polne strahu, bolečine in togote.

CENE MALIM OGLASOM

Do 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo orl, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znamkah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgornj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tihoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Kampa, kam?

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vinotoč pod vejo
»otvori 2. maja v Celju. Geberje »Ljuda«.
10028-18

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Krojaški mojstri
dobre konfekcijske delo. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
10030-1

Frizerko

preprosto, sprejem na 4. maj. Zglasti se od 3.—4. Cankarjevo nabrežje 3.
10028-1

Pleskarja

dobrega, poštenega in zanesljivega, sprejem. Rožna dolina, Cesta IV. Me, kinda pri miristvu »Sava«.
10030-1

Mizarja ali delavca

zanesljivega, poštenega, za prevažanje pohištva, s hrano ali brez, sprejme mizarstvo »Sava«, Rožna dolina, Cesta IV.
10030-1

Brivskega

pomočnika
dobrega delavca, sprejme takoj v stalno službo Dragan Lisac, Hrašnik.
10030-1

Samostojnega

železninarja
agilnega prodajalca, sprejme na delo, z hrano in stanovanjem v hiši. Zahtevke in prepise spravlja pod »Stalno dobro mesto« na ogl. odd. Jutra.
10030-1

Frizerko

samo dobro moč, sprejme takoj, s hrano in stanovanjem v hiši — salon Pleterske. Ptuj.
10030-1

Službe

dobre, imamo takoj za kuharico, dekleta za vsa dela, nakladarice, sobarice, zadrževalce. Javite se na Udrženje Udovica, Zagreb, Illica 20. I. kat. Za odgovor 5 Din v znamkah.
10030-1

G. Th. Rotman:

Miha Klapouh
in njegovi prijatelji

Knjige

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

»Hebona«

organizacija
idealno knjigovodstvo za malo in veliko podjetje. Kartoteka in knjiga obsema: Pregled, brina, skrbnost! Zahtevajte navodila in prospekte! Rudolf Zeidler, Zagreb, Draškovičeva 34. Telefon 79-90.
10030-1

Glasbila

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Klavir

(dunajske znamke) ugodno prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
10030-1

Dekle

ki je vajena dela tudi na vrtni, dobi takoj službo. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
10030-1

Gospodična

absolutna izvorazena trgovske šole, zelo sposobna, pridna in poštena ter vsestransko popolnoma zanesljiva. Zeli kakršnokoli primerno službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Tudi za majhno plačo«.
10030-1

Trgovskega

sotrudnika
z daljšo prakso, mešane stroke, prvo moč, ki okusno aranžira izlozhe, sprejem takoj ali 16. junija k meufakturi in galeriji. — Oskrba v hiši. Ponudbe s prepisi spravlja in zahtevke pod šifro »Večja trgovina v mestu na delo« na ogl. odd. Jutra.
10030-1

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; davek 3 Din za dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Trg. pomočnica

mešane stroke, želi mesto. Vajena gostilne. Gre tudi na delo. Nastop s 1. majem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Spretna«.
10030-1

Pekovski pomočnik

s kolegom in vajence, iščeta službo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
10030-1

Gospodična

s dletno pisarniško prakso, delavna in skromna, bi rada menjala službo pisarniške moči ali blaginjske. Poletno lahko kavejro. Nastop po dogovoru. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
10030-1

Mlad fant

išče službo sluge ali kaj silnega. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Delavce«.
10030-1

Gospodična

stara 16 let, želi mesto k otrokom, eventualno bi pomagala tudi pri gospodinjstvu. Cenl. ponudbe na posredništvu Jutra v Celju pod znanako »Ljubitelja otrok«.
10030-1

Čebulček

audi po izredno niski ceni Sever & Komp. Ljubljana, 9985-38.

Pohištvo

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pohištvo

po najugodnejših pogojih. Dobavi »Gospodarska zadruga mizariskih mojstrov«, Ljubljana, Vegova 6.
10030-1

Knjige

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

»Hebona«

organizacija
idealno knjigovodstvo za malo in veliko podjetje. Kartoteka in knjiga obsema: Pregled, brina, skrbnost! Zahtevajte navodila in prospekte! Rudolf Zeidler, Zagreb, Draškovičeva 34. Telefon 79-90.
10030-1

Glasbila

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Klavir

(dunajske znamke) ugodno prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
10030-1

Zaslужek

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Reprezentanta

za Ljubljano in okolice, iščemo za naše življenske oddelke. Ustvarite se ekakšno. Ponudbe pod »Zava rovalnica 19« na posredništvu Jutra Maribor.
10030-1

Potniki

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trgovskega potnika

mlajšega, delavnega, dobro vpeljanega v tekstilno stroko, išče tekstilno podjetje za Slovenijo. Plača fiksa ali proti proviziji. Avto in sofer na razpolago. Izterpe ponudbe s cur. vtiče ter referencami in zahtevki na ogl. odd. Jutra pod znanako »Tekstilni strokovnjak«.
10030-1

Akviziterje

s možnostjo velikega zaslužka, brez konkurence, iščemo. Prednost, ki so v zavarovalni stroki izvežbali. Takojšnje ponudbe na posredništvu Jutra Maribor pod »Dnevno 500«.
10030-1

Prodaj

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Belo platno

kontenina in šifoni, za rjuhe, namizne prte, brisače, serviete, etamine, batisti, tursor za zavese najceneje pr.

F. I. GORICAR,

Sv. Petra cesta 29.
9632-6

Prodaj

3,30 m najboljšega črnega blaga za moško obleko ali damski plašč. Sv. Petra cesta 48.
10030-6

Pridelki

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Čebulček

audi po izredno niski ceni Sever & Komp. Ljubljana, 9985-38.

Pohištvo

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Knjige

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

»Hebona«

organizacija
idealno knjigovodstvo za malo in veliko podjetje. Kartoteka in knjiga obsema: Pregled, brina, skrbnost! Zahtevajte navodila in prospekte! Rudolf Zeidler, Zagreb, Draškovičeva 34. Telefon 79-90.
10030-1

Glasbila

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Klavir

(dunajske znamke) ugodno prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
10030-1

Auto, moto

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

B. S. A.

motor 500 ccm, novejši model, kupim in plačam takoj. Franc Kl. men. fotograf — Domžale.
10030-10

Kolesa

Kolesa
malo rabljena, vseh vrst, poceni kupite pri »Promete« (nasproti križanske cerkve).
10030-31

Stroji

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Frikcijsko

stiskalnice
vreteno 160 do 200 m/m, na motorni pogon, kakor tudi male ročne stiskalnice, kupim. Ponudbe na tržko A. Kvasig Ljubljana, Židovska ulica 7.
10030-1

Živali

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Mladega psa

volčjaka, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Volčjak«.
10030-27

Kupim

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pisalnico mizo

temno, dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe s navedbo velikosti in cene pod šifro »Urade na ogl. odd. Jutra«.
10030-17

Dragocenosti

Vsakovrstno zlato
kupim po najvišji ceni. Ljubljana, Wolfova ulica 5.
10030-1

Kapital

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gostilna

s malim poselitvom zaradi smrti napreda. Cena 350 tisoč. Ponudbe na posredništvu Jutra Maribor pod »Ugodnost«.
10030-30

Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trisobno stanovanje

lepo, priključno, prazno ali deloma opremljeno, oddam v vili. Strelška ul. št. 36.
10030-21

Dvosob. stanovanje

takoj oddam stranki 2-3 oseb za 650 Din. A. Oblak. Sv. Petra 18.
10030-21

Stanovanje

lepo, priključno, prazno ali deloma opremljeno, oddam v vili. Strelška ul. št. 36.
10030-21

Dvosob. stanovanje

takoj oddam stranki 2-3 oseb za 650 Din. A. Oblak. Sv. Petra 18.
10030-21

Stanovanje

lepo, priključno, prazno ali deloma opremljeno, oddam v vili. Strelška ul. št. 36.
10030-21

Dvosob. stanovanje

takoj oddam stranki 2-3 oseb za 650 Din. A. Oblak. Sv. Petra 18.
10030-21

Stanovanje

lepo, priključno, prazno ali deloma opremljeno, oddam v vili. Strelška ul. št. 36.
10030-21

Dvosob. stanovanje

takoj oddam stranki 2-3 oseb za 650 Din. A. Oblak. Sv. Petra 18.
10030-21

Din 100—150.000

posojila v vložnicah dobrega ljubljanskega denarnega zavoda. Iščem proti vključbi. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sigurno«.
10030-36

Naslove

kupcem ali prodajalcem hranilnih knjižic, dobiti direktne — najcenejša zamenjava: Wolfova, Ljubljana, Avgusta 31. Odgovor znamke.
10030-36

V najem